

TILINPÄÄTÖS 2019

Sisällysluettelo

Toimintakertomus 2019	4
Yleistä kunnallistaloudelta	5
Panostus elinkeinoelämään	6
Asukasmäärä	6
Seutuyhteistyö	6
Kangasniemen kehitysnäkymät	7
Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
Kuntastrategia	9
Kuntastrategian toteutuminen vuonna 2019	10
Taloudenhoito vuonna 2019	10
Henkilöstö	12
Ympäristöasiat	12
Toiminnan ja talouden seuranta	13
Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	13
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	14
Tilikauden tuloksen käsittely	14
Hallintopalvelut	26
Hallintopalvelut	27
Elinkeino- ja työllistämispalvelut	28
Sosiaali- ja terveyspalvelut	29
Hallintopalvelut yht.	31
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	32
Hallinto- ja lautakuntapalvelut	33
Varhaiskasvatus	34
Opetus	36
Vapaa-aika	37
Tekniset palvelut	42
Hallinto- ja lautakuntapalvelut	43
Ruoka- ja puhtauspalvelut	44
Tekniset palvelut	44
Lupapalvelut	45
Taseyksikkö/vesihuoltolaitos	46
Vuokratalot Oy	49
Kiinteistö Oy Kangasniemen teollisuustalo	49
Investoinnit	51
Tilinpäätöslaskelmat	55
Ulkoinen = virallinen tuloslaskelma	56

Tuloslaskelma	57
Rahoituslaskelma	58
Tase	59
Ulkoiset kokonaistulot ja menot	61
Kangasniemen kuntakonserni tuloslaskelma	62
Kangasniemen kuntakonserni rahoituslaskelma	63
Kangasniemen kuntakonserni konsernitase	64
Vesi- ja viemärilaitos / tuloslaskelma	66
Taseyksikön tase	67
Taseyksikön rahoituslaskelma	68
Liitetiedot	69
Kunnan/konsernin liitetiedot	70
Käyttöomaisuus	81
Arvonlisäveron palautusvastuu	82
Tilinpäätöksen tunnusluvut	85
Luettelot ja selvitykset	86
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	87
Selvitys kirjanpidon säilytyksestä	87
Allekirjoitukset ja merkinnät	88

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

Kunnanjohtajan katsaus - keskustelukulttuuriin!

Vuoden 2019 valmistelutyöhön kuntastrategian mukaisesti kuului kunnan viestintästrategian uudistus. Ihmisten välinen viestintä ei ole aina helppoa. Joskus se onnistuu, joskus epäonnistuu, mutta aina on helppo niin haluttaessa myös ymmärtää väärin. Puhumattakaan mielensä pahoittamisesta. Sitä osataan valtakunnan politiikassa, mutta myös paikallistasolla. On myös sanottu ja kirjoitettu, että mainekriisi muuttaa aikatauluja ja lamaannuttaa organisaation. Kangasniemen kunta ei halua ajautua mainekriisiin vaan ajaa yhteisiä asioita yhdessä eteenpäin.

Viestinnän rooli on keskeinen positiivisen vireen ylläpidossa. Se on myös kunnan yrityselämän etu. Kunta on päättänyt omalta osaltaan uudistaa viestintää. Se ei kuitenkaan uudistu kunnanhallituksen päätöksellä, vaan kyseessä on polku eteenpäin. Kuntaviestintään tarvitaan meitä kaikkia. Se on meidän kaikkien vastuulla.

Kunnan viestinnän perustana on kunnan toiminta-ajatus, missio; Aikaansaavuutta kuntalaisten hyväksi! Kuntalain (29 §) nimeämät merkittävimmät viestinnän arvot ovat aktiivinen, monikanavainen, riittävä, ymmärrettävä ja oikea-aikainen. Nämä kaikki osatekijät ovat esillä myös kunnan viestinnän pelisäännöissä. Kangasniemen kunnan viestinnän arvoksi on määritelty keskusteleva ja joustava päätöksentekokulttuuri. Kuntaviestinnän tulee tukea näiden tavoitteiden toteutumista. Viestinnän lähtökohtana ei ole kuntaorganisaatio itse, vaan viestinnän tulee lähteä kuntalaisten ja kuntayhteisön tarpeista. Sen tulee edistää vuorovaikutusta, tukea kunnan johtamista ja työyhteisöä, vahvistaa osallistumista ja yhteisöllisyyttä, kertoa kunnan päätöksistä ja palveluista, auttaa kriisitilanteissa, sekä ylläpitää ja parantaa kunnan elinvoimaa. Kangasniemen kunnan viestinnän tavoitteena on kertoa, osallistuttaa, osallistaa ja neuvoa.

Kunnan viestinnän pelisääntöjen mukaisesti viestinnällä pyrimme kertomaan tarinaa ja välittämään sanomaa, josta heijastuu myös kuntamme upea historia. Vain viestien voimme vaikuttaa mielipiteisiin ja yhteiseen tahtotilaan saavuttaa kunnassa edelleen niin suuria kuin pieniä asioita.

Kuntatalouden alamäki on luonut haasteita myös kunnan viestintään ja syksyllä käynnistyneet yhteistoimintaneuvottelut 1,5 miljoonan euron säästötavoitteella osoittivat, että positiivisen viestinnän jalkauttaminen tulee olemaan jatkossakin haastavaa. Kiitän työntekijöidemme venymisestä kuntalaisten hyväksi sekä luottamushenkilöitä aktiivisesta otteesta arjen ja talouden haasteita ratkottaessa.

Risto Nylund, kunnanjohtaja

Yleistä kunnallistaloudelta

Kuntatalous näyttää vuoden 2019 tilinpäätösarvioiden valossa synkältä. Vuoden 2019 tilinpäätösarviot näyttävät uudella tavalla kahtia jakautuneen kuntakentän - Helsinki ja muu Suomi.

Talousvaikeuksissa on, Helsinkiä lukuun ottamatta, nyt myös isoja kaupunkeja. Kuntatalouden eriytymiskehitys näkyy myös isojen kaupunkien luvuissa. Heikon tuloksen taustalla on toimintamenojen kasvu sekä verorahoituksen heikko kehitys. Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 3,9 prosenttia, verotulot 2,6 prosenttia ja valtionosuudet 2,1 prosenttia. Verotulojen kasvua hidasti verokorttiuudistuksen ja tulorekisterin käyttöönoton aiheuttama tilitysvaje. Verotulojen tilitysvajeen vuoksi kunnilta jäi saamatta arvion mukaan peräti 400 miljoonaa euroa verotuloja.

Verokorttiuudistuksen ennakonpidätystavan muutos johti siihen, että enakkoveroja kertyi ennakoitua vähemmän. Kuluvana vuonna ennakoiden odotetaan kertyvän samanlaisena, eli aiempaa alhaisemmalla tasolla. Tulorekisterin käyttöönoton yhteydessä alkuvuonna 2019 ilmeni ilmoitusongelmia, jotka johtivat verotulovajeeseen. Verohallinnon tiedon mukaan tulorekisterin ilmoitusongelmat selvitettiin pääosin loppuvuoden aikana.

Verorahoituksen muutos ei riittänyt kattamaan toimintakulujen kasvua, joka näkyi muun muassa vuosikatteen voimakkaana heikkenemisenä. Tilinpäätösarvioiden mukaan peräti 56:ssa kunnassa päädyttiin negatiiviseen vuosikatteeseen.

Valtionosuudet kasvoivat 2,1 % eli noin 180 milj. euroa. Kustannustenjaon tarkistus pienensi kuntien valtionosuuksia 213 milj. euroa. Valtionosuusindeksin jäädytys leikkasi valtionosuutta 105 milj. euroa. Oletettujen tehtävien vähennysten ja säästöjen perusteella lisäleikkaus 62 milj. euroa.

Työajanpidennykseen liittyvä leikkaus kasvoi nettona 29,5 milj. euroa ja säästölakien lisäleikkaus 32,8 milj. euroa. Kustannustenjaon tarkistuksesta johtuvan ylimääräisen kiky-leikkauksen kompensointi lisäsi valtionosuutta 237 milj. euroa ja veroperustemuutosten kompensointi lisäsi valtionosuuksia 224 milj. €

Investoinnit kasvoivat edellisvuodesta 8,7 prosenttia. Kunnat ja kuntayhtymät investoivat vuonna 2019 yhteensä 5,25 miljardin euron edestä, joka on yli 400 miljoonaa enemmän kuin edellisvuonna. Kuntien investoinneista reilu kolmannes tapahtui Helsingissä, Espoossa, Tampereella ja Vantaalla. 20 suurinta kaupunkia kattoi peräti 60 prosenttia kaikista kuntainvestoinneista.

Kuntayhtymien investoinneista valtaosa selittyi sairaanhoitopiirien investoinneilla, vaikka muidenkin kuntayhtymien investoinnit olivat viime vuonna kasvussa.

Kuntien ja kuntayhtymien käyttötulot eivät riittäneet kattamaan kasvaneita investointimenoja vaan investointimenot katettiin pääosin lainarahalla. Kunnat ja kuntayhtymät ottivat viime vuonna lisälainaa peräti 2,4 miljardia euroa. Verotulojen tilitysvajeen aiheuttama verotulojen maksun viivästymä lisäsi myös tuntuvasti lyhytaikaista lainakantaa.

Ikääntyvä väestö ja muuttoliike edellyttävät jatkossa kunnilta mittavia sopeutustoimia. Väestörakenteen muutokset näkyvät vuosi vuodelta enemmän kuntien talousluvuissa.

Keskimääräinen tuloveroprosentti oli vuonna 2019 koko maassa 19,88 (v. 2018 19,84), Etelä-Savossa 20,98 ja Kangasniemellä 20,75.

Panostus elinkeinoelämään

Valtuuston vahvistamat yritystoiminnan tukiperiaatteet ovat pääosin kohdistuneet koulutus- ja kehittämistuen (14 kpl) myöntämiseen yrityksille sekä kyläyhdistysten pieninvestointiavustuksiin (3 kpl). Merkittävä tuki on ollut myös kesätyöllistämistuet paikkakunnan yrityksille, yhdistyksille, kotitalouksille, maataloille ym. (14 hakijaorganisaatiota/44 kesätyöllistettyä). Lisäksi elinkeinotoimen budjetista on tuettu paikallisen 4H-yhdistyksen toimintaa sekä myönnetty maataloille tukea maatalousyrittäjien maksullisen maatalouslomituksen kustannuksiin (yht. 19 henkilölle). Kiviniemen leirintäalueen alustava yleissuunnitelmaluonnos valmistui. Yleissuunnitelma ja rakennusten kaaviotasoiset pohjapiirustukset ja toimenpiteiden vaiheistuskäyttö ovat valmiina maaliskuun lopulla 2020. Jatkettiin investorin etsintää Lapskankaan alueelle suunniteltuun terminaali- ja sahaustoimintaan.

Vuoden 2019 aikana syntyi uusia yrityksiä 24 kpl (tavoite 20 kpl) ja uusia työpaikkoja 42 kpl (tavoite 50 kpl). Uusien kangasniemeläisten yritysten rekisteröinnistä osa oli yritysmuodon muutoksia ja osa kiinteistöyhtiön perustamisia. Viime vuoteen nähden tulokset olivat parempia yritysmäärän suhteen. Vuonna 2019 aikana käynnistyi teollisuusrakennuksen laajennus ja yhden hoitolaitoksen rakentaminen.

Vuoden 2019 osalta merkittävin markkinoinnillinen panostus on kohdistunut messuosallistumisen lisäksi yhdessä Kangasniemen Yrittäjät ry:n kanssa vapaa-ajanasukkaille viestimiseen, mm. jätevesiasetus, kunnan tapahtumat, Talvimessujen järjestäminen. Vapaa-ajanasukkaille on järjestetty oma tilaisuus kunnan toimesta. Vuoden 2019 aikana valmisteltiin kunnan uudet nettisivut, jotka julkaistiin 18.12.2019. Osana kotisivujen uudistusta käynnistettiin myös uuden tilavarausjärjestelmän uudistus, jonka käyttöönotto on vuoden 2020 alkupuolella.

Kesäkaudella 2019 on elinkeinotoimessa toiminut matkailuneuvoja (1.6.-31.8.), jonka työpiste on Rantatorilla. Pisteeltä on myös ollut mahdollista vuokrata polkupyöriä, soutuvenettä, petanque- ja mölkkypelejä väliaikaiseen käyttöön. Matkailualan toimintoja ja Kangasniemi-näkyvyyttä on kehitetty, mm. toteuttamalla Google AdWords ja Yandex-kampanja eurooppalaisille ja venäläisille asiakkaille, jotka suunnittelevat joulun- ja talvilomaa Suomessa. Kangasniemen oman tapahtumatuotannon osalta suunnittelu- ja markkinointityötä/esiintyjien kontaktointia, infoamista on tehty mm. Kesäasukastapahtuma, Kesän Avaus, Joulun avaus, Joulumyyjäiset, Talvimessut, Puulapyöräily, Elomessut, Maitolaituri, Tervetuloa Kangasniemelle. Seudullisen SOLMU-hankkeen kautta on saatu näkyvyyttä valtakunnallisessa mediassa, mm. Helsingin Sanomat. Ko. hanke pyrkii saamaan seudulle muuttajia muualta Suomesta, pääosin pääkaupunkiseudulta. Messuilla on tehty yhteistyötä paikkakunnan yrittäjien kanssa messuosastojen suunnittelussa sekä oltu mukana messuilla: Matka2019-messut, Mikkelin seudun yhteisosasto 16.-20.1.; Venemessut, Mikkelin seudun yhteisosasto 15.-17.2. (mukana kunta, PuulaTours, Puulan kalastusalue, Puulan Veneseura); OmaMökki-messut/Kangasniemen oma osasto 3.-7.4. (mukana kunta, Yrittäjät, PuulaTours, Puula Hirsitalo, Eränetti, Osuuspankki, Rotomon, Keramiikkakellari, Kiinteistömaailma) ja Kotimaan matkailumessut, Mikkelin seudun yhteisosasto 12.-14.4.

Elinkeinoasiamies on tehnyt yrityskäyntejä yrityksiin yhteensä 30 kpl. Erilaisia yritysneuvontatilanteita ja yrittäjätapaamisia on ollut kunnantalolla n. 35 kpl. Yrityskartoituksia on toteutettu 7 yritykseen.

Työttömyysaste Kangasniemellä 31.12.2019 oli 10,9 % ja Etelä-Savossa 10,6 %, joka on suurempi kuin koko maassa (9,8 %) vastaavana ajankohtana. Etelä-Savon kunnista työttömyysaste 31.12.2019 Mäntyharjussa 10,9 %, Mikkelissä 10,1 %, Hirvensalmella 10,2 %, Juvalla 8,9 % ja Pieksämäellä 9,0 %. Työttömien määrä laski Etelä-Savossa vuodentakaisesta suhteellisesti eniten koko maassa.

Asukasmäärä

Kunnan asukasmäärä 31.12.2019 oli 5 360. Väestömuutos oli ennakkotietojen mukaan tappiollinen 92 henkilöä, joka on 8 henkilöä vähemmän kuin edellisvuonna. Kangasniemen kokonaisnettomuutto oli -8. Edellisenä vuonna -15 henkilöä. Kuolleiden ja syntyneiden erotus oli -83. Lapsia syntyi 20, joka on 7 vähemmän kuin vuonna 2018 ja 12 vähemmän kuin vuonna 2017.

Seutuyhteistyö

Seudun yhteiset asiat linjaa Mikkelin seudun seutuvaliokunta. Seutuvaliokunnan jäseniä ovat yhteistoimintasopimuksen allekirjoittaneiden kuntien kuntajohtajat. Seutuyhteistyön laajempa toimielimenä on Mikkelin seudun seutufoorumi, joka linjaa seudun yhteisiä asioita sekä käy keskustelua muista ajankohtaisista. Seutufoorumiin kuuluvat seudun kuntien hallitusten ja valtuustojen puheenjohtajistot sekä seutuvaliokunnan jäsenet. Seutufoorumissa käsiteltävät asiat valmistelee seutuvaliokunta.

Seutuyhteistyö on kulminoitunut viime vuosina Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän (Essote) ympärille. Essote aloitti toimintana 1.1.2017.

Yleiset kehitysnäkymät

Suomen talouden ennustetaan kehittyvän vielä mukavasti vuonna 2019, mutta vuonna 2020 maailmantalouden hidastuminen koettelee Suomea muuta euroaluetta enemmän. Talouskasvun ennustetaan puolittuvan vuodesta 2019 vuoteen 2020.

Taloustilanteen seurauksena on rakenteellisten uudistusten toimeenpanoa eurovaltioissa tehostettava huomattavasti, jotta voidaan lisätä joustavuutta, vähentää rakenteellista työttömyyttä ja lisätä euroalueen työn tuottavuutta ja kasvupotentiaalia.

Työllisyys koheni viime vuonna arvioitua enemmän, ja vielä tänä vuonnakin ekonomistit ennustavat työmarkkinoiden vireen pysyvän hyvänä. Vuonna 2020 työmarkkinoiden vauhti kuitenkin hyytyy. Työttömyysaste laskee tänä vuonna 6,5 prosenttiin ja myös pysyy tässä vuonna 2020. Työllisyysaste nousee myös ensi vuonna 73,4 prosenttiin, osin työikäisen väestön vähenemisen vuoksi.

Työllisyyteen, ikärakenteeseen ja julkiseen talouteen liittyvät pitkäaikaiset haasteet ovat merkittäviä, ja aktiivointimallin ja vanhempainvapaamallin ympärillä käytävät keskustelut osoittavat, kuinka vaikeaa laajasti tuettuja toimivia uudistuksia on saada aikaan.

Kangasniemen kehitysnäkymät

Kangasniemen kunnan kehitysnäkymiin vaikuttavat sekä yleinen talouskehitys, että työllisyyteen, ikärakenteeseen ja julkiseen talouteen liittyvät pitkäaikaiset haasteet.

Maakunta- ja sote uudistuksen kaatumisen myötä vahvistui epävarmuus tulevasta. Mikä on tulevaisuuden kunta ja mille pohjalle rakentuu tulevaisuuden kuntatalous? Maakunta- ja sote-uudistus olisi tuonut mukanaan nykyistä paremman ennustettavuuden kuntatalouteen.

Kangasniemen kunnan suurimmat riskit liittyvät suhteellisen suureen velkamäärään, joka saattaa pitkällä aikavälillä tuoda mukanaan myös korkoriskin. Toisena tekijänä ovat kiinteistöt ml. sote-kiinteistöt. Essoten mittavien investointien yhtenä lähtökohtana oli valmistelussa ollut maakunta- ja soteuudistus. Uudistuksen kaaduttua kaatuvat investoinnit kunnille. Vaarana on kuntien talouden kriisiytyminen konserniverkkojen merkittävän kasvun myötä.

Kangasniemen Vuokratalot Oy:n tulos vuodelle 2019 on 439.000 eur alijäämäinen. Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän konsernitulos vuodelle 2019 oli alijäämäinen 4 milj. euroa. Näiden ja muiden tytär- ja konserniyhteisöjen velkamäärä kasvattaa Kangasniemen kuntakonsernin velkamäärän 5.749 euroon /asukas, peruskunnan velkamäärän ollessa 4.057 euroa /asukas.

Sote- ja maakuntauudistus olisi ollut historiamme suurin hallinnollinen muutos. Olisi lähdetty rakentamaan tulevaisuuden kuntaa uusista lähtökohdista. Nyt lähtökuoppien kaivaminen alkaa uudestaan ja emme tiedän tässä vaiheessa, mihin se tulee johtamaan. Mieli ja kielikuvamme sanasta kunta ja tulevaisuuden kunnasta on entistä hatarammalla pohjalla. Muuttuneen tilanteenkin myötä Kangasniemen tavoitteena on säilyä itsenäisenä. Kunnan on pystyttävä turvaamaan kuntalaisilleen laadukkaat lähipalvelut, pidettävä kuntatalous kunnossa mm. toimintaprosesseja kehittämällä ja yhteistyötä tekemällä niin naapurikuntien kuin yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Väestön ikääntyminen ja alhainen syntyvyys tuovat mukanaan haasteita ja muutospaineita palvelutuotantoon.

Vaikkakin sotemenojen kehitys tulee olemaan kunnan talouden suunnannäyttävä, niin tulee muistaa, että kunta on paljon muutakin. Miten saamme kunnan säilymään kiinnostavana ja säilyttämään kuntalaisten kiinnostus paikallisiin asioihin. Kunnan tulevaisuuskeskustelu pitää käydä konkreettisella, paikallisella tasolla. Tämän lisäksi tulee lisätä kuntalaisten osallistamista ja kehittää ja kohdentaa viestintää.

Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta kuntalain 14 §:n mukaisesti. Kangasniemen kunnanvaltuusto valittiin kuntavaaleissa 2017. Valtuuston poliittiset voimasuhteet 9.4.2017 toimitettujen kuntavaalien tuloksen mukaan: Suomen Keskusta 12, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 6, Kansallinen Kokoomus 3, Vihreät 3, Perussuomalaiset 2, Suomen Kristillisdemokraatit 1. Kunnanvaltuusto kokoontui vuonna 2019 yhteensä 7 kertaa, käsitellen kaikkiaan 51 pykälää.

Kunnanvaltuuston kokoonpano 1.1.-31.12.2019

Nimi	Tehtävä (esim. pj.)	Valtuustoryhmä	Muutosajankohta
Janhunen Tuomo		KESK	
Heikkinen Marjo		VIHR	
Hokkanen Simo		KOK	
Hämäläinen Sulo		SDP	
Juntunen Maisa		VIHR	
Kuitunen Eija		KD	27.5.2019 vaihto SDP:stä KD
Kuusjärvi Markku		SDP	
Latinen Petra		VIHR	ero valtuustosta 23.9.2019
Laitinen Mika		VIHR	valtuustossa 23.9.2019 alkaen
Leskinen Sari		KESK	
Luukkainen Kari		KESK	
Nykänen Tapani		KESK	
Paavilainen Tuula		KESK	
Pietarinen Rauni		KOK	2. vpj 10.6.2019 asti
Pylvänäinen Petri		KOK	valtuustossa 10.6.2019 alkaen
Pylvänäinen Roope		KESK	
Raatikainen Juhani		SDP	
Savolainen Jani		SDP	
Seppälä Timo		KESK	
Synberg Kari		SINIS	

Söderström Sirpa		KD	ero valtuustosta 10.6.2019
Tiihonen Hannu		KESK	
Tiusanen Hannu		KESK	
Tommola Arto		KESK	
Tulla Matti		KESK	
Vehmala Tommi	puheenjohtaja	KESK	
Viljanen Tapio	2. varapuheenjohtaja	PS	10.6.2019 alkaen
Vornanen Tuula	1. varapuheenjohtaja	SDP	
Väisänen Tiina		SDP	

Kunnanhallitus

Kunnanhallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Kunnanhallituksen toimikausi on 2019-2021. Kunnanhallitus kokoontui vuonna 2019 yhteensä 21 kertaa, käsitellen kaikkiaan 270 pykälää. Kunnanhallituksen kokoonpanossa tapahtui muutoksia siten, että kaudelle 2019-2021 valtuuston 2. varapuheenjohtaja Rauni Pietarinen siirtyi hallituksen jäseneksi ja hallituksen jäsen Tapio Viljanen valtuuston 2. varapuheenjohtajaksi. Lisäksi 23.9. valtuusto myönsi eron Petra Laitiselle luottamustehtävistä ja hänen tilalleen kunnanhallitukseen valittiin Mika Laitinen (vihr).

Lautakunnat

Kunnassa toimivat lautakunnat ovat keskusvaalilautakunta, sivistys- ja hyvinvointilautakunta, tarkastuslautakunta, tekninen lautakunta ja sen alainen rakennuslupajaosto. Kunnanhallituksen alaisuudessa on lisäksi toiminut kehittämisjaosto, joka päätettiin lakkauttaa sekä yhteistyöryhmä. Lisäksi kunnassa toimii vanhus- ja vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto, jonka puheenjohtajilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnanvaltuuston kokouksissa.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä hallintosäännössä vastuualueiden tulosalueittain nimetyt johtavat viranhaltijat.

Kuntastrategia

Kunnanvaltuusto hyväksyi kuntastrategian 18.12.2017 § 77. Kuntastrategian mukaisesti Kangasniemi on vuonna 2025 aktiivinen perheisiin panostava kunta, jossa on monipuoliset ja toimivat palvelut. Kunta saa voimaa eläväisestä keskustastaan, virkeistä kylistään ja aktiivisista yrityksistä ja järjestöistään. Kangasniemi tunnetaan puhtaasta luonnostaan ja sen ympärille rakentuvista virkistys- ja harrastusmahdollisuuksista. Visio hyvinvoivasta ja elinvoimaisesta Kangasniemestä vuonna 2025:

”LEIKKIVIÄ LAPSIA PUULAN PUHTAASSA LUONNOSSA”.

Vision toteuttamiseksi määriteltiin kunnalle toiminta-ajatus:

”AIKAANSAAVUUTTA KUNTALAISTEN HYVÄKSI!”

Valtuustokauden 2017-2021 keskeisinä tavoitteina:

Yhteisöllisyys

Kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden ja sidosryhmien yhteisöllisyys ja aktiivinen osallistuminen

Ympäristö

Viihtyisän ja elävän kuntakeskuksen sekä maaseutumaisen asumisen kehittäminen

Yritystoiminta

Elinkeinotoiminnan ja työllisyyden edistäminen

Strategiset painopisteet 2017-2021

- Olemme huolehtiva kumppani
- Olemme yhteisöllisen maaseutuasumisen esiinnostaja
- Olemme perheystävällinen palvelutarjoaja

Kuntastrategian toteutuminen vuonna 2019

Kuntastrategiassa asetettuja tavoitteita toteutetaan vuosittain talousarviossa hyväksytyillä talousarviovuoden tavoitella. Talousarvion tavoitteisto voiton johdettu kuntastrategian tavoitteistosta. Näiden tavoitteiden toteutuminen on selvitetty palveluittain sen mukaisesti kuin niitä talousarviossa on asetettu. Tämän lisäksi on toimintakertomuksessa selvitetty laajemmin elinkeinoelämään ja markkinointiin liittyviä toimenpiteitä.

Vuoden 2019 aikana toteutettiin osallistavan budjetoinnin investointina Lukion pihaa ja viestintästrategia uudistettiin. Näillä toimenpiteillä vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja edistetään avointa päätöksentekokulttuuria.

Taloudenhoito vuonna 2019

Toimintamenoja kirjattiin 41.662.973 euroa, jossa alitusta 1,5 % muutosbudjettiin verrattuna. Palkat ylittyivät 49.829 euroa ja henkilöstömenot sivukuluineen jäivät 108.000 euroa alle budjetoidun. Toimintatuottoja kertyi 5.463.159 euroa, budjettiin verrattuna ylitystä 327.439 euroa, josta valtion tukien ja avustusten osuus 215.000 euroa.

Toimintakate on 36.199.814 euroa, mikä on 971.150 euroa arvioitua pienempi.

Sosiaali- ja terveystalouden vastuualueen menot ovat 24.705.400 eur, joka jää valtuuston myöntämän 2.000.000 euron lisämäärärahan jälkeen 614.102 euroa alle muutosbudjetin.

Asiakaspalvelujen ostoja Essote-kuntayhtymältä kirjattiin v. 2019 yht. 24.257.165 euroa, maksuosuuteen sisältyy erikoissairaanhoidon vuoden 2019 alijäämästä Kangasniemen osuus 212.564 euroa. (M-TA-19: 24.880.000 eur, TP-18: 23.780.802 eur) Alijäämäkirjauksesta tehtiin taseeseen pakollinen varaus.

Essote maksuosuutta vähensi aiemmin ennakoidusta huomattavasti palvelurakennemuutoksen myötä oman toiminnan lisääntyminen ostopalvelun sijaan. Myös ulkokuntalaisten 20 %:n osuus vähensi nettomaksuosuutta.

Kunnallisverotuloja kertyi budjetoidun mukaisesti 14.009.473 euroa. Yhteisöveroja kirjattiin 2.659.952 euroa ja kiinteistöveroja 1.844.403 euroa.

Vuosikate tilinpäätöksessä on 843.693 euroa ja poistoja kirjattiin yhteensä 1.672.347 euroa.

Tilinpäätös 2019 muodostui alijäämäiseksi 828.655 euroa ja kertynyttä ylijäämää on taseessa tämän jälkeen 5.151.606 euroa.

Henkilöstö

Erillinen henkilöstöraportti on laadittu osana tilinpäätösasiakirjoja. Henkilöstömäärä oli vuoden 2019 lopussa 176. Henkilöstö väheni edellisestä vuodesta 1 henkilöllä. Vuoden 2019 aikana vanhuuseläkkeelle jäi 1 henkilöä (10 vuosina 2018 ja 2017).

Sairauspoissaolopäiviä oli toimintakertomusvuonna yhteensä 2102, (11,4 pv/hlö).

Sairauspoissaolojen määrä on noussut edellisestä vuodesta, jolloin niiden määrä oli 1627 (9 päivää henkilöä kohden). Suurin sairauspoissaolojen diagnoosiryhmä vuonna 2019 oli tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet, joita oli 775 päivää, ollen 36,9 % kaikista sairauspoissaaloista. Toiseksi eniten sairauspoissaaloja oli hengitystiesairauksien johdosta yhteensä 397 päivää, ollen 18,9 % kaikista sairauspoissaaloista.

Työterveyspalvelut Kangasniemen kunta osti Etelä-Savon työterveydestä. Kustannuksia aiheutui korvausluokka I mukaan 70 554 € (42 640 € vuonna 2018) ja korvausluokka II mukaan 56 000 € (44 523 € vuonna 2018) ja yhteensä 126 554 € (87 163 € vuonna 2018) Työntekijää kohden kustannukset olivat 706 € (627 € vuonna 2018).

Kangasniemen kunnassa vuoden 2019 lopussa läpiviety YT-prosessi tulee vaikuttamaan työyhteisöjen työhyvinvointiin. Keskeisiä, muutoksen hallintaa tukevia asioita tulevat olemaan motivaatio, avoimuus, luottamuksellinen vuoropuhelu ja ennakoiva viestintä. Kunnan talouden tasapainottamistoimenpiteet, joihin Essote kuntayhtymän heikko talous johti syksyllä 2019, on vaatinut henkilökunnalta joustoa. YT-menettely saatiin päätökseen joulun alla ja prosessin tuloksena kunnan henkilöstömäärä vähenee vuosien 2020-2025 aikana yhteensä 18,5 henkilötyövuotta. Suurin osa vähennyksistä pystytään toteuttamaan tulevien eläköitymistien kautta, mutta ilman irtisanomisia ja määräaikaisten työsuhteiden päättymisten hyödyntämistä ei säästöjä pystytty toteuttamaan.

Työhyvinvoinnin painopisteenä oli edellisten vuosien tapaan omaehtoisen liikunnan lisääminen. Kunta tuki henkilöstön osallistumista liikunta ja kulttuuritapahtumiin. Henkilöstölle oli myös vuorot kuntosalilla ja Kansis-keskuksen liikuntahallissa. Työsuojelutoimikunta kokoontui vuoden aikana 9 kertaa. Työsuojelutoimikunnan yhtenä merkittävänä roolina on valmistella työsuojelullisia asioita Yhteistyöryhmän käsiteltäväksi. Työsuojelupäällikkönä toimii kunnan rakennusmestari.

Vuoden aikana pidettiin 5 varsinaista esimiesiltapäivää; 19.2., 9.4., 3.9., 8.10., 26.11. sekä kaksi iltapäiväkoulutusta esimiehille 29.10. ja 12.12.

Kunnan Tehtävien vaativuuden arviointi (TVA) -järjestelmien päivitys eteni vuoden aikana siten, että myös Kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimusten osalta päivitystyö valmistui, joskin päätöksenteko ja ensimmäiset järjestelmämuutostuksen palkantarkistukset siirtyivät seuraavalle vuodelle.

Ympäristöasiat

Kangasniemen kunta on liittynyt Mikkelin seudun ympäristöpalveluihin, jolla on seudullinen ympäristölautakunta. Kunnalla on yksi jäsen lautakunnassa.

Vuoden 2019 joulukuussa, kunta sai Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen tekemäänsä valitukseen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa-asiasta. Päätöksessä oli huomioitu kunnan esittämät epäkohdat, eikä kunta ollut tarvetta tehdä jatkovalitusta korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Kunta on yhdessä ELY-keskuksen ja Mikkelin kaupungin sekä alueen muiden toimijoiden kanssa Puulan virtaavat vedet -hankkeessa, jonka tarkoituksena on parantaa järvitäimenen luontaisen lisääntymisen olosuhteita.

Kunta on mukana Mikkelin seudun kuntailmasto 2050 -hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on, että laajapohjaisella yhteistyöllä Mikkelin seudun kunnille laaditaan ilmasto-ohjelmat ja ne toimivat pilottina maakunnalliselle ilmastotyölle.

Toiminnan ja talouden seuranta

Toiminnan ja talouden toteutumisesta on annettu sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti raportti kunnanvaltuustolle kolme kertaa vuodessa. Raportit perustuvat 30.4., 31.8. ja 31.12. toteutumiin. Lisäksi kunnanhallitukselle on annettu talouden seurantaraportit kuukausittain. Hallintokunnat ovat antaneet vastaavat raportit lautakunnilleen.

Raportointi on ollut ajantasaisista ja tarkkaa, pienimpiinkin poikkeamiin on puututtu ja ne on analysoitu.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisen kokonaisuutta ja se sisältyy kunnan normaaliin toimintaan eikä näin ollen ole kyse erillisestä prosessista. Käytännössä tämä tarkoittaa jatkuvaa toiminnan arviointia annettujen ohjeiden mukaisesti. Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat. Kunnanhallitus valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 10.6.2019, että se lakkauttaa kunnanhallituksen kehittämisjaoston. Lakkauttamispäätöksen jälkeen hallintosääntöpäivitys on käynnistynyt siten, että kehittämisjaoston tehtävät siirretään kunnanhallitukselle ja sen perustamille toimikunnille sekä viranhaltijoille ja kehittämisjaosto jatkaa nykyisellä kokoonpanolla siihen saakka, kunnes päivitetty hallintosääntö on saanut lainvoiman. Kehittämisjaoston tehtävänä oli mm. vastata sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että kunnan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan. Vuoden 2019 aikana kehittämisjaosto ei ole kokoontunut ja talouden tasapainottamistoimet ja hallinnon uudistus ovat siirtäneet hallintosääntöpäivitystä seuraavalle vuodelle. Uusi hallintosääntö tulee saattamaan voimaan 1.1.2021 alkaen.

Kuntalain (410/2015) mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan. Säännöstä sovelletaan 1.6.2017 alkaen. Sidonnaisuusilmoituksista muodostettu ja joulukuussa päivitetty sidonnaisuusrekisteri on julkaistu kunnan kotisivuilla.

Kunnan hankintaohje on päivitetty ja sopimusten läpikäyntiä ja tallentamista asianhallintajärjestelmään on toteutettu. Kilpailutuksissa on hyödynnetty Cludia-hankintaohjelmaa. Viranhaltijapäätökset viedään lautakuntiin ja kunnanhallitukseen säännöllisesti ja kunnan ohjeistuksia on uusittu ja päivitetty.

Toimintaympäristöön liittyvät muutokset ovat keskiössä. Operatiivisissa riskeissä keskeistä on henkilöstöresurssien hallinta ja henkilöstökulujen hillitseminen. Niissä onnistuminen on keskeinen edellytys talouden tasapainottamisen onnistumiseksi. Näissä toiminnallisissa riskeissä esimiestyö ja sen tukeminen sekä osaava henkilöstö nousivat tarkasteluun kaikissa hallintokunnissa. Esimiestyöhön on kiinnitetty toimintakertomusvuonna huomiota mm. esimiesiltapäivien teemojen kautta sekä koulutuksellisilla menetelmillä. Ohut organisaatorakenne ja avainhenkilöiden poissaolot heikentävät valmisteluun käytettäviä resursseja ja moni valmistelussa ollut asia, kuten mm. kotisivujen uudistustyö, hallintosääntöuudistus, testamenttirahastojen uudistustyö, TVA-prosessin läpivienti, sisäisen valvonnan ohjeiden ja konserniohjeen uudistustyö ovat viivästyneet.

Talousriskejä on ennakoitu ja valvottu ohjatulla talousvalvonnalla kuukausittain. Talousraportointia on edelleen tarvetta kehittää ennakoitavuuden ja talousriskien riittävän aikaisen hahmottamisen näkökulmasta. Oleellista kunnan taloudessa tulee olemaan talouden tasapaino muutostilanteessa. Mitä enemmän taloudessa on vaikeuksia, sitä rajallisemmat ovat tasapainottamiskeinot.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Koronavirusepidemiasta johtuen ennakoidaan kuntien sote-menojen kasvavan ja kunnallis- ja yhteisöverotulojen heikkenevän huomattavasti sekä maksutuottojen pienenevän. Vaikutusta kunnan talouteen näillä tulee olemaan useampana vuotena.

Tilikauden tuloksen käsittely

Vuosikate on ylijäämäinen 843.692,61 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 1.672.347,19 euroa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen on 828.654,58 euroa alijäämäinen. Kangasniemen kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää.

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että vuoden 2019 alijäämä kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli- ja alijäämätileille.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT**ulkoinen**

	Vuosi 2019	Vuosi 2018
	1000 eur	1000 eur
Toimintatuotot	3 000	2 947
Toimintakulut	-39 199	-38 304
Toimintakate	-36 200	-35 357
Verotulot	18 514	18 063
Valtionosuudet	18 372	18 116
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18	18
Muut rahoitustuotot	262	161
Korkokulut	-121	-114
Muut rahoituskulut	-1	0
Vuosikate	844	887
Poistot	-1 672	-1 669
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	-829	-783
Tilikauden yli/-alijäämä	-829	-783

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	8	8
Vuosikate/Poistot. %	50	53
Vuosikate €/asukas	157	163
Asukasmäärä 31.12	5 360	5 425

RAHOITUSLASKELMA 1000 €		
	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	844	887
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	214	-4
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 162	-1 745
Rahoitusosuudet investointeihin	6	90
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12	8
Toiminnan ja investointien rahavirta	-86	-764
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	115	115
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 706	-1 578
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 100	1 100
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	180	-35
Vaihto-omaisuuden muutos	11	-7
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	548	638
Korottomien velkojen muutos	566	598
Rahoituksen rahavirta	1 814	830
Rahavarojen muutos	1 728	67
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 551	823
Rahavarat 1.1.	-823	-756
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta (2015-2019), 1000 €	-5 878	-6 758
Investointien tulorahoitus, %	73,0	53,6
Lainanhoitokate	0,5	0,6
Kassan riittävyys, pv	22	7
Asukasmäärä	5 360	5 425

KANGASNIEMEN KUNTA

TASE	2019 1 000 €	2018 1 000 €		2019 1 000 €	2018 1 000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	18 418	18 418
Aineettomat oikeudet	105	79	Liittymismaksurahasto		
Muut pitkävaikutteiset menot			Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	5 980	6 763
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-829	-783
Aineelliset hyödykkeet			OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		
Maa- ja vesialueet	4 154	4 166			
Rakennukset	19 732	20 107	PAKOLLISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 519	10 782	Kaatopaikkavaraus	213	0
Koneet ja kalusto	183	243			
Muut aineelliset hyödykkeet	140	140	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	124	0	Valtion toimeksiannot	4	7
			Lahjoitusrahastojen pääomat	694	514
Sijoitukset			Muut toimeksiantojen pääomat	5	5
Osakkeet ja osuudet	8 100	8 069			
Muut lainasaamiset	1 153	1 268	VIERAS PÄÄOMA		
Muut saamiset	9	9	Pitkäaikainen		
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 730	11 444
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Valtion toimeksiannot	1	4	Saadut ennakot	9	9
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	9	10	Muut velat	200	194
Muut toimeksiantojen varat					
			Lyhytaikainen		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Joukkovelkakirjalainat		
Vaihto-omaisuus			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 550	8 450
Aineet ja tarvikkeet	35	46	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
			Lainat muilta luotonantajilta	1 463	1 456
Saamiset			Saadut ennakot	0	0
Pitkäaikaiset saamiset			Ostovelat	1 975	1 453
Muut saamiset	2 717	3 270	Muut velat	138	156
Lyhytaikaiset saamiset			Siirtovelat	2 086	2 030
Myyntisaamiset	503	427	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	50 636	50 116
Lainasaamiset	119	119			
Muut saamiset	195	118	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Siirtosaamiset	288	436	Omavaraisuusaste, %	46,6	48,7
			Suhteell. velkaantuneisuus-%	65,5	64,4
Rahoitusarvopaperit			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5 152	5 980
Muut arvopaperit			Kertynyt yli-/alijäämä €/as	961	1 102
			Lainakanta 31.12.	21 752	21 359
Rahat ja pankkisaamiset	2 551	823	Lainakanta €/asukas	4 058	3 937
			Lainat ja vastuut 31.12.	21 926	21 618
VASTAAVAA YHTEENSÄ	50 636	50 116	Lainat ja vastuut 31.12. €/as	4091	3985
			Lainasaamiset 31.12.	1 153	1 268
			Asukasmäärä 31.12.	5 360	5 425

KANGASNIEMEN KUNTAKONSERNI
ulkoinen

TULOSLASKELMA **1000 eur**

	2019	2018
Toimintatuotot	26 002	25 024
Toimintakulut	-61 758	-59 547
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	17	5
Toimintakate	-35 738	-34 518
Verotulot	18 514	18 063
Valtionosuudet	18 372	18 116
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	25	23
Muut rahoitustuotot	250	186
Korkokulut	-216	-193
Muut rahoituskulut	-5	14
Vuosikate	1 202	1 675
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2691	-2 577
Arvonalentumiset	0	-2 585
Satunnaiset erät	0	15
Tilikauden tulos	-1 489	-895
Tilinpäätössiirot	0	8
Vähemmistöosuudet	19	9
Tuloksen oikaisuerät		
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 470	-878
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	42	42
Vuosikate/Poistot %	45	65
Vuosikate €/asukas	224	309
Asukasmäärä 31.12	5360	5 425

KANGASNIEMEN KUNTAKONSERNI
RAHOITUSLASKELMA

1000 eur

	2019	2018	
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1202	1 661	
Satunnaiset erät	0	15	
Tulorahoituksen korjauserät	33	-94	1 582
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-3149	-3 629	
Rahoitusosuudet investointeihin	30	110	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	405	18	-3 501
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 479	-1 919	
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-1		
Antolainasaamisten vähennykset	115	115	115
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1721	1 777	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2083	-1 996	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1839	409	190
Oman pääoman muutokset	8		-17
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	179	-34	
Vaihto-omaisuuden muutos	12	-14	
Saamisten muutos	572	-29	
Korottomien velkojen muutos	454	803	726
Rahoituksen rahavirta	2 816	1 014	
Rahavarojen muutos	1 337	-905	
Rahavarat 31.12.	3101	1 764	
Rahavarat 1.1.	1764	2 669	-905

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v
 vuosilta 2015-2019 /keskiarvo, 1000 €

Investointien tulorahoitus, %	38,2	47,2
Lainanhoitokate	0,6	0,8
Kassan riittävyys, pv	16,8	9,8
Asukasmäärä	5360	5 425

KANGASNIEMEN KUNTAKONSERNI
1000 EUROA
VASTAAVAA

KONSERNITASE 2019

	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	305	250
Muut pitkävaikutteiset menot	36	37
	341	287
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4506	4538
Rakennukset	28270	26283
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 789	11020
Koneet ja kalusto	1 048	973
Muut aineelliset hyödykkeet	212	209
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	701	2540
	45 526	45 563
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	222	217
Muut osakkeet ja osuudet	440	474
Muut lainasaamiset	496	600
Muut saamiset	23	20
	1 181	1 311
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	170	285
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	175	187
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	2 717	3 270
Lyhytaikaiset saamiset	3 719	3 754
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	3 101	1 764
VASTAAVAA YHTEENSÄ	56 930	56 421

**VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	18 418	18 418
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut rahastot	89	89
Ed.tilikausien yli/-alijäämä	-947	-29
Tilikauden yli/-alijäämä	-1 470	-878

VÄHEMMISTÖOSUUDET**156 175****PAKOLLISET VARAUKSET**

Muut pakolliset varaukset	337	290
---------------------------	-----	-----

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT**870 804****VIERAS PÄÄOMA**

Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	18 514	18 932
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	214	207
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	12 301	11 473
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	8 451	6 940

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

56 930 56 421**Konsernitaseen tunnusluvut**

Omavaraisuusaste %	28	31
Suhteellinen velkaantuneisuus %	63	61
Velat ja vastuut prosenttia käytötuloista %	50	50
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	-2 417	-907
Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas	-451	-167
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	30 815	30 405
Konsernin lainat €/asukas	5 749	5 605
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	30 988	30 665
Lainat ja vastuut 31.12. €/asukas	5 781	5 653
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	519	620
Kunnan asukasmäärä	5360	5425

VASTUUALUEET, LISÄMÄÄRÄRAHAT JA MÄÄRÄRAHASIIRROT 2019

	Ed.v.tot 2018 01-12	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2019 01-12	Käyttö- %	Muutos- %
HALLINTOPALVELUT 2018-							
MENOT	-2 563 906	-2 529 041		-2 529 041	-2 356 146,54	93,2	-8,1
TULOT	1 171 313	1 041 766		1 041 766	1 099 320,19	105,5	-6,1
NETTOMENOT	-1 392 593	-1 487 275	0	-1 487 275	-1 256 826,35	84,5	-9,7
ELINKEINO- JA TYÖLLISTÄMISPALVELUT 2018-							
MENOT	-880 202	-895 098		-895 098	-894 793,59	100	1,7
TULOT	98 279	46 000		46 000	83 953,55	182,5	-14,6
NETTOMENOT	-781 923	-849 098	0	-849 098	-810 840,04	95,5	3,7
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT 2018-							
MENOT	-24 232 486	-23 319 502	-2 000 000	-25 319 502	-24 707 865,87	97,6	2
TULOT	2 300				2 465,94	-100	7,2
NETTOMENOT	-24 230 186	-23 319 502	-2 000 000	-25 319 502	-24 705 399,93	97,6	2
KUNNANHALLITUS 2018-							
MENOT	-27 676 593	-26 743 641	-2 000 000	-28 743 641	-27 958 806,00	97,3	1
TULOT	1 271 891	1 087 766		1 087 766	1 185 739,68	109	-6,8
NETTOMENOT	-26 404 702	-25 655 875	-2 000 000	-27 655 875	-26 773 066,32	96,8	1,4
SIVLA/HALLINTO-JA LAUTAKUNTAPALV 2018-							
MENOT	-462 331	-500 426	20 000	-480 426	-472 875,42	98,4	2,3
TULOT	37 901	41 200		41 200	57 827,04	140,4	52,6
NETTOMENOT	-424 430	-459 226	20 000	-439 226	-415 048,38	94,5	-2,2
VARHAISKASVATUS 2018-							
MENOT	-1 541 456	-1 611 738	-40 000	-1 651 738	-1 654 500,67	100,2	7,3
TULOT	137 052	150 000		150 000	145 638,02	97,1	6,3
NETTOMENOT	-1 404 404	-1 461 738	-40 000	-1 501 738	-1 508 862,65	100,5	7,4
OPETUS 2018-							
MENOT	-5 662 242	-5 728 884	25 000	-5 703 884	-5 823 744,87	102,1	2,9
TULOT	182 892	134 940		134 940	244 959,62	181,5	33,9
NETTOMENOT	-5 479 350	-5 593 944	25 000	-5 568 944	-5 578 785,25	100,2	1,8
VAPAA-AIKA 2018-							
MENOT	-892 627	-1 054 715	-5 000	-1 059 715	-1 051 596,52	99,2	17,8
TULOT	203 916	171 000		171 000	198 191,63	115,9	-2,8
NETTOMENOT	-688 711	-883 715	-5 000	-888 715	-853 404,89	96	23,9
SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA 2018-							
MENOT	-8 558 657	-8 895 763		-8 895 763	-9 002 717,48	101,2	5,2
TULOT	561 762	497 140		497 140	646 616,31	130,1	15,1
NETTOMENOT	-7 996 895	-8 398 623	0	-8 398 623	-8 356 101,17	99,5	4,5

TEKLA/HALLINTO- JA LAUTAKUNTAPALV 2018-

MENOT	-196 894	-284 803	30 000	-254 803	-213 529,82	83,8	8,4
TULOT	9 306	16 560		16 560	13 978,57	84,4	50,2
NETTOMENOT	-187 588	-268 243	30 000	-238 243	-199 551,25	83,8	6,4

RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT 2018-

MENOT	-932 538	-1 003 970		-1 003 970	-979 652,76	97,6	5,1
TULOT	961 375	979 446		979 446	979 378,14	100	1,9
NETTOMENOT	28 837	-24 524	0	-24 524	-274,62	1,1	-101

TEKNISET PALVELUT 2018-

MENOT	-2 855 164	-2 919 204	-30 000	-2 949 204	-3 031 742,87	102,8	6,2
TULOT	1 800 573	1 892 408		1 892 408	1 929 408,96	102	7,2
NETTOMENOT	-1 054 592	-1 026 796	-30 000	-1 056 796	-1 102 333,91	104,3	4,5

LUPALVELUT 2018-

MENOT	-87 770	-84 031		-84 031	-101 274,22	120,5	15,4
TULOT	60 581	55 000		55 000	72 247,54	131,4	19,3
NETTOMENOT	-27 189	-29 031	0	-29 031	-29 026,68	100	6,8

VESIHUOLTOLAITOS 2018-

MENOT	-411 248	-433 872		-433 872	-420 723,43	97	2,3
TULOT	696 137	666 000		666 000	681 262,91	102,3	-2,1
NETTOMENOT	284 889	232 128	0	232 128	260 539,48	112,2	-8,5

TEKNINEN LAUTAKUNTA 2018-

MENOT	-4 483 615	-4 725 880		-4 725 880	-4 746 923,10	100,4	5,9
TULOT	3 527 972	3 609 414		3 609 414	3 676 276,12	101,9	4,2
NETTOMENOT	-955 643	-1 116 466	0	-1 116 466	-1 070 646,98	95,9	12

KANGASNIEMEN KUNTA 2018-

MENOT	-40 718 865	-40 365 284	-2 000 000	-42 365 284	-41 708 446,58	98,4	2,4
TULOT	5 361 625	5 194 320		5 194 320	5 508 632,11	106,1	2,7
NETTOMENOT	-35 357 240	-35 170 964	-2 000 000	-37 170 964	-36 199 814,47	97,4	2,4

TULOSLASKELMA vrt.edell.kum.kauteen ja
budjettiin

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Ed.v.tot 2018 01-12	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2019 01-12	Käyttö-%	Muutos-%
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot					
3010 Liiketoiminnan myynti	708 744,28	676 520	690 488,38	102,1	-2,6
3100 Korvaukset kunnilta j	31 378,90	6 600	6 600,00	100,0	-79,0
3130 Muut suoritteiden myy	1 944 059,47	1 838 415	1 852 201,56	100,7	-4,7
3001 Myyntituotot	2 684 182,65	2 521 535	2 549 289,94	101,1	-5,0
3200 Maksutuotot					
3210 Terveysthuollon maks	755,03		957,98	-100,0	26,9
3250 Sosiaalitoimen maksut	131 070,22	145 000	136 714,64	94,3	4,3
3270 Opetus- ja kulttuurit	126 130,16	110 000	118 134,75	107,4	-6,3
3280 Yhdyskuntapalvelujen	108 040,33	93 450	113 332,07	121,3	4,9
3290 Muut palvelumaksut	-45,98		-27,42	-100,0	-40,4
3200 Maksutuotot	365 949,76	348 450	369 112,02	105,9	0,9
3300 Tuet ja avustukset	294 425,95	220 700	435 960,06	197,5	48,1
3400 Muut toimintatuotot					
3410 Vuokratuotot	1 941 240,76	2 028 135	2 065 915,26	101,9	6,4
3500 Muut toimintatuotot	21 607,12	16 900	42 881,56	253,7	98,5
3400 Muut toimintatuotot	1 962 847,88	2 045 035	2 108 796,82	103,1	7,4
3000 TOIMINTATUOTOT	5 307 406,24	5 135 720	5 463 158,84	106,4	2,9
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut					
4002 Palkat ja palkkiot					
4003 Maksetut palkat ja p	-5 965 921,65	-6 249 860	-6 176 771,48	98,8	3,5
4004 Jaksetetut palkat ja	-9 367,20		-109 790,73	-100,0	1072,1
4010 Henkilöstökorvaukset	54 218,69	58 600	45 473,27	77,6	-16,1
4002 Palkat ja palkkiot	-5 921 070,16	-6 191 260	-6 241 088,94	100,8	5,4
4100 Henkilösivukulut					
4101 Eläkekulut	-1 702 632,34	-1 831 916	-1 752 415,60	95,7	2,9
4150 Muut henkilösivukulu	-248 256,50	-252 362	-173 971,81	68,9	-29,9
4100 Henkilösivukulut	-1 950 888,84	-2 084 278	-1 926 387,41	92,4	-1,3
4001 Henkilöstökulut	-7 871 959,00	-8 275 538	-8 167 476,35	98,7	3,8
4300 Palvelujen ostot					
4301 Asiakaspalvelujen ost	-24 351 653,55	-25 438 027	-24 825 636,30	97,6	1,9
4340 Muiden palvelujen ost	-4 813 182,04	-4 755 248	-4 816 280,29	101,3	0,1
4300 Palvelujen ostot	-29 164 835,59	-30 193 275	-29 641 916,59	98,2	1,6
4500 Aineet, tarvikkeet ja					
4501 Ostot tilikauden aika	-1 451 147,68	-1 451 918	-1 495 253,06	103,0	3,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja	-1 451 147,68	-1 451 918	-1 495 253,06	103,0	3,0
4700 Avustukset					
4701 Avustukset kotitalouk	-294 338,81	-255 800	-205 730,33	80,4	-30,1
4740 Avustukset yhteisöill	-556 639,08	-666 200	-689 097,93	103,4	23,8
4700 Avustukset	-850 977,89	-922 000	-894 828,26	97,1	5,2
4800 Muut toimintakulut					
4801 Vuokrat	-1 263 491,07	-1 405 425	-1 383 287,64	98,4	9,5
4900 Muut toimintakulut	-62 235,08	-58 528	-80 211,41	137,0	28,9
4800 Muut toimintakulut	-1 325 726,15	-1 463 953	-1 463 499,05	100,0	10,4
4000 TOIMINTAKULUT	-40 664 646,31	-42 306 684	-41 662 973,31	98,5	2,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-35 357 240,07	-37 170 964	-36 199 814,47	97,4	2,4
5000 Verotulot	18 063 255,92	18 850 000	18 513 828,61	98,2	2,5
5500 Valtionosuudet	18 115 804,00	18 130 000	18 372 289,00	101,3	1,4
6000 Rahoitustuotot ja -kulu					
6001 Korkotuotot	18 392,13	20 000	17 821,41	89,1	-3,1
6100 Muut rahoitustuotot	160 765,69	120 000	261 585,26	218,0	62,7

TULOSLASKELMA vrt.edell.kum.kauteen ja
budjettiin
01.01.2019 - 31.12.2019

Ulkoisen/Sisäinen

	Ed.v.tot 2018 01-12	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2019 01-12	Käyttö-%	Muutos-%
6200 Korkokulut	-113 990,52	-120 000	-121 454,73	101,2	6,5
6300 Muut rahoituskulut	-418,32		-562,47	-100,0	34,5
6000 Rahoitustuotot ja -kulu	64 748,98	20 000	157 389,47	786,9	143,1
6999 VUOSIKATE	886 568,83	-170 964	843 692,61	-493,5	-4,8
7000 Poistot ja arvonalentum					
7100 Suunnitelman mukaiset	-1 669 422,71	-1 820 000	-1 672 347,19	91,9	0,2
7000 Poistot ja arvonalentum	-1 669 422,71	-1 820 000	-1 672 347,19	91,9	0,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-782 853,88	-1 990 964	-828 654,58	41,6	5,9
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄM	-782 853,88	-1 990 964	-828 654,58	41,6	5,9

Hallintopalvelut

TOIMINNALLISET VALTUUSTOTASON TAVOITTEET VASTUUALUEITTAIN

HALLINTO

Tehtävän nimi:
Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hallintopalvelut tuottaa keskitetysti laskenta-, toimisto-, tiedonhallinta- ja asiantuntijapalveluita ei hallintokunnille päätöksenteon tueksi sekä vastaa kunnanhallituksen ja –valtuuston kokousten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Hallintopalvelut vastaa kunnan asiakaspalveluiden kehittämisestä mm. yhteispalvelupiste ja valtion etäpalvelut. Hallintopalveluihin kuuluu myös keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta.

Kunnanhallituksen avustuksiin sisältyy 3-sektorin työllistämistoimiin sekä 4H-yhdistyksen toimintaan kohdistuvat avustukset yhteensä 156 200 euroa.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kuntalaisten osallistamisen lisääminen	Osallistava budjetointi Vapaa-ajan-asukasparlamentti tai vastaava toiminta	1-2 kohdetta/asiaa Käynnistynyt	Osallistavaa budjetointia toteutettiin lukion piha-alueen suunnittelussa
Viestinnän uudistaminen	Uusi viestintästrategia	Toteutuksessa	Kunnanhallitus hyväksyi viestintäsuunnitelman 20.1.2020

Hallintopalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Henkilöstömäärä				0
vakituinen	16	18	15,5	-2,5
tilapäiset				
TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2018	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot	1 171 312	1 041 766	1 099 320	57 554
Toimintakulut	2 563 906	2 529 041	2 356 146	-172 895
Toimintakate	1 392 594	1 487 275	1 256 826	-230 449
Muutos-% edelliseen		6,8	-15,5	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Henkilöstöresurssivaje on viivästyttänyt asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Hallintopalvelut

Tehtävän nimi:

Elinkeino- ja työllistämispalvelut

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Elinkeinopalvelujen tehtävänä on luoda edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle paikalliset olosuhteet huomioiden. Toiminnalla pyritään vaikuttamaan kunnan elinvoimaisuuden parantumiseen. Elinkeinopalvelujen alaisuuteen kuuluvat elinkeinojen ja maaseudun yritys- ja kylätoiminnan kehittäminen, kuntamarkkinointi ja matkailun edistäminen. Toimintaa ohjaa kunnan laatima kuntastrategia ja siinä mainitut elinkeinojen ja yritystoiminnan kehittämisen painopisteet. Elinkeinopalvelujen alaisiin tehtäviin kuuluvat mm. yritysneuvonta (aloittavat ja toimivat), rahoitusneuvonta ja -hakupalvelut laajennus- ja investointihankkeisiin, toimitilojen ja tonttien hankintaopastus, yritysten ja muiden sidosryhmätahojen yleiset kehittämis- ja tapahtumahankkeet, kuntamarkkinointi ja kylätoiminnan aktivointi.

Elinkeino- ja matkailun, kuntamarkkinoinnin kehittämisen tavoitteena on olemassa olevien yritysten säilyminen ja vahvistuminen, uusien yritysten perustaminen sekä uusien matkailijoiden ja asukkaiden houkuttelu kuntaan.

Työllistämispalvelujen tavoitteena on kunnan työllisyyspalvelujen uudelleen organisoiminen vuoden 2020 alusta sekä nuorten työllistämisen aktivointi ja toimenpiteet kunnalle tulevan työmarkkinakustannusten vähentämiseksi. Työllisyyden osalta maakuntauudistuksen vaikutukset kuntien velvoitteisiin tullaan huomioimaan uudelleen organisoinnin yhteydessä.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnan elinvoimaisuuden lisääminen	Uusia työpaikkoja (brutto) Uusia yrityksiä (brutto) Muuttovoitto-tilasto	50 20 Positiivinen	42 24 -8
Työttömyyden vähentäminen	Työttömyys-%	Alle 10 %	10,9 % Työllisyyskoordinaattori rekrytoitu, työllisyysstrategian laadinta toteutetaan vuoden loppuun mennessä.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Suomen talouskasvu on hiipunut ja maakunnan vetovoimaisuus on heikentynyt.

Elinkeino- ja työllistämispalvelut

Elinkeino- ja työllistämispalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Henkilöstömäärä	1,25	1,25	1,25	
vakituinen, elinkeino	1	1	1	0
tilap. elinkeino ja työllisyys	0,25	0,25	0,25	
Työllistettäviä	13	12	15	3
Uusia työpaikkoja (brutto)	41	50	42	-8
Uusia yrityksiä (brutto)	30	20	24	4
Muuttovoitto-tilasto	-15	positiivinen	-8	
Työttömyys-%	9,4	alle 10 %	10,9	
				0
TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot	98 279	46 000	83 953	37 953
Toimintakulut	880 202	895 098	894 794	-304
Toimintakate	781 923	849 098	810 841	-38 257
Muutos-% edelliseen		8,6	-4,5	

Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Palvelut tuottaa pääsääntöisesti Etelä-Savon sosiaali- ja terveysyhtymä, Essote.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Turvata laadukkaat lähipalvelut kuntalaisille	Palveluiden saatavuus Kangasniemellä	Nykyiset lähipalvelut säilyvät	Lähipalvelut pysyneet ennallaan

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Sosiaali- ja terveystalouden kustannusten hallitsematon kasvu on heikentänyt kunnan taloutta, mutta lähipalveluiden saantiin se ei ole vaikuttanut.

Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut vastuualue TAE-2019 sisältää Essote ky:ltä asiakaspalvelun ostoja 22 880 000 euroa.

Sosiaali- ja terveystaloudet

Sosiaali- ja terveystaloudet

TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot	2 299	0	2 466	2 466
Toimintakulut	24 232 486	23 319 502	24 707 866	1 388 364
<i>lisämääräraha</i>		<i>2 000 000</i>		-2 000 000
Toimintakate	24 230 187	25 319 502	24 705 400	-614 102
Muutos-% edelliseen		4,5	-2,4	

Erittely SOTE-palveluista	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TP18/TP19
* Perusterveydenhuolto	15 141 779		15 403 606	261 827
* Erikoissairaanhoido	8 639 022		8 853 560	214 538
* Muut sosiaali - ja terv..palv.	449 384		448 234	-1 150
Toimintakate, kasvu tp18/19	24 230 185	0	24 705 400	475 215

Essote perusterv.huolto ja erikoissh asiakaspalveluostot yht. tp 2019 on 24.257.165 euroa

Hallintopalvelut yht.

HALLINTOPALVELUT YHT

Suoritteet	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Asukasmäärä 31.12.	5425	5372	5360	-12
Henkilöstö yhteensä	30,25	31,25	30,25	-1,0
Toimintakate €/asukas	4 867,23	5 148,15	4 994,98	-153
TULOSLASKELMA	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 007 630	900 766	910 451	9 685
Maksutuotot	709	0	931	931
Tuet ja avustukset	104 241	53 000	108 926	55 926
Muut toimintatuotot	152 992	130 000	151 853	21 853
Toimintatuotot yht	1 265 572	1 083 766	1 172 160	88 394
Toimintakulut				
Palkat ja palkkiot	956 231	967 089	945 741	-21 348
Henkilöstökorvaukset	-6 319	-4 000	-13 579	-9 579
Eläkekulut	627 745	636 216	603 771	-32 445
Muut henkilöstösivukulut	68 379	36 581	16 604	-19 977
Henkilöstökulut	1 646 036	1 635 886	1 552 537	-83 349
Asiakaspalv.ostot	24 048 161	25 158 000	24 493 299	-664 701
Muiden palv.ostot	1 133 116	1 143 226	1 051 446	-91 780
Aineet ja tarvikkeet	37 395	21 010	28 551	7 541
Avustukset	428 054	456 700	469 549	12 849
Muut toimintakulut	377 512	324 819	349 843	25 024
Toimintakulut yht	27 670 274	28 739 641	27 945 227	-794 414
TOIMINTAKATE	26 404 702	27 655 875	26 773 067	-882 808
Muutos-% edelliseen		4,7	-3,2	

POISTOT/HALLINTOPALVELUT

TP-2018	TP-2019
67 275	57 023

Sivistys- ja hyvinvointi- palvelut

SIVISTYS-JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Tehtävän nimi:

Hallinto- ja lautakuntapalvelut

Vastuuhenkilö: Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tarkoituksena on tuottaa uuden kuntastrategian mukaisia sivistys- ja vapaa-ajan palveluita kustannustehokkaasti sekä edistää kuntalaisten hyvinvointia. Pääpaino on ennen kaikkea ennaltaehkäisevässä ja matalan kynnyksen työssä.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Maakunnallisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman tavoitteiden edistäminen sekä kunnallisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman muodostaminen	Kunnallisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistuminen.	Kunnallinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma valmistuvat, ja ne hyväksytään vuoden 2019 aikana.	Hyvinvointikertomus on valmistunut ja hyväksytty valtuustossa.
Maakunnalliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman muodostamiseen osallistuminen ja paikallisen suunnitelman päivittäminen sen osana.	Maakunnallisen suunnitelman muodostamiseen osallistuminen ja paikallisen suunnitelman päivittäminen.	Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma valmistuu, paikallinen suunnitelma päivitetään.	Maakunnallinen suunnitelma on valmistunut, kunnan suunnitelman päivitys jatkuu keväällä 2020.
Paikallisen lapsi- ja perhetyön jatkaminen osana Etelä-Savon perhekeskustoimintamallia.	Lapsi- ja perhetyötä varten koottu ryhmä kokoontuu säännöllisesti, kunta osallistuu perhekeskustoimintamallin rakentamiseen.	Lapsi- ja perhetyötä varten koottu ryhmä kokoontuu säännöllisesti, ja perhekeskusmallia ryhdytään toteuttamaan myös Kangasniemellä.	Ryhmä on kokoontunut säännöllisesti, perhekeskus toimintamallia viedään eteenpäin.
Seutuopisto ja Mikkelin musiikkiopisto toteuttavat vapaata sivistystyötä vuosittain määritellyn talousarvion ja mahdollisen opetustuntitilauksen puitteissa.	Talousarvion mukainen toiminta ja opetustuntien toteutuminen.	Opetus toteutuu monipuolisesti ja eri ikäryhmät kattavasti.	Opetus on toteutunut suunnitellusti.

Toimiva joukkoliikenne mahdollistaa työssäkäynnin ja opiskelun paikkakunnalla sekä lähikunnissa.	Työssäkäyvien määrän lisääntyminen, ELY:n tuottama tieto pendelöinnin määrästä.	Joukkoliikennetarjontaa ei enää vähene. Muuttovoitto säilyy, työssäkäyvien muuttajien määrä lisääntyy.	Joukkoliikenteessä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.
--	---	--	--

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Verokertymässä ja valtion rahoituksessa kunnalle ei sivistystoimen osalta ollut merkittäviä muutoksia vuoden 2019 aikana.

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Hallinto- ja lautakunta

Hallinto- ja lautakunta

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Henkilöstömäärä	2,0	2,0	3,0	1
vakituinen	1	1	1	0
tilapäiset	1	1	2	1
Seutuopiston opetustunnit	4653	5100	4866	-234
Musiikkiopisto yht.	46	49	52	3
Luottamushenkilömäärä	9	9	9	0
Kokoukset	11	11	11	0
TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot	37 901	41 200	57 827	16 627
Toimintakulut	462 331	500 426	472 875	-7 551
määrärahasiirto		-20 000		
Toimintakulut muutettu ta		480 426		
Toimintakate	424 430	439 226	415 048	-24 178
Muutos-% edelliseen		3,5	-5,5	

Tehtävän nimi:

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö:

Päiväkodin johtaja ja varhaiskasvatuksen esimies

Palvelusuunnitelman kuvaus

Varhaiskasvatuksen keskeinen tehtävä on kehittää kunnan toteuttamaa varhaiskasvatusta huomioiden uusi varhaiskasvatussuunnitelma sekä uuden kuntastrategian mukaiset tavoitteet lapsiperheiden palveluiden järjestämisessä sekä kirkonkylällä että haja-asutusalueella.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Uuden varhaiskasvatuslain soveltaminen paikallisiin olosuhteisiin.	Toiminta on uuden varhaiskasvatuslain	Toiminta on uuden varhaiskasvatuslain mukaista.	Toiminta on ollut tavoitteiden mukaista.

Täydentävän esiopetuksen järjestäminen.	mukaista. Täydentävää esiopetusta tarjotaan.	Täydentävää esiopetus toteutuu tarvittaessa.	Täydentävää esiopetusta on järjestetty tarvittaessa.
Varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään ja vakiinnutetaan ja siihen liittyen Lapset puheeksi –menetelmän käyttöön ottaminen lasten, huoltajien ja palvelun järjestäjän välisessä vuoropuhelussa.	Varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään ja se tehdään lapsikohtaisesti. Lapset puheeksi-menetelmän käyttöön ottaminen.	Jokaiselle lapselle tehdään varhaiskasvatussuunnitelma. Työntekijöitä koulutetaan Lapset puheeksi -menetelmän käyttöön, minkä jälkeen menetelmää ryhdytään käyttämään.	Toiminta on edennyt suunnitellusti. Varhaiskasvatussuunnitelma on tehty.
Päiväkodin lisäryhmän perustaminen, johon liittyen avoimen varhaiskasvatuksen järjestäminen osana Etelä-Savon perhekeskustoimintamallia avoimessa kohtaamispaikassa.	Päiväkodin lisäryhmä perustetaan sopiviin tiloihin. Avointa varhaiskasvatusta ryhdytään toteuttamaan kirkonkylän alueella.	Päiväkodin lisäryhmä toimii suunnitellusti. Avointa varhaiskasvatusta toteutetaan kirkonkylän alueella.	Päiväkodin lisäryhmä on aloittanut toimintansa. Avoin varhaiskasvatus ei ole aloittanut toimintaansa.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Toiminnassa ollut huomattava muutos lasten määrän kasvussa varhaiskasvatuksen kokoon ja henkilöstömäärään suhteutettuna.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Henkilöstömäärä	27,9	28,6	29,6	1,0
vakituinen	26,6	26,6	28,6	2,0
tilapäiset	1,3	2	1	-1
Lapsimäärä yht. 31.12.	155	160	165	5
Hankkeiden määrä	0	0	0	0
Toimintakate/lapsi	9061	9386	9145	-241
TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot	137 052	150 000	145 638	-4 362
Toimintakulut	1 541 456	1 611 738	1 654 500	2 762
määrärahasiirto		40 000		
Toimintakulut, muutettu ta		1 651 738		
Toimintakate	1 404 404	1 501 738	1 508 862	7 124
Muutos-% edelliseen		6,9	0,5	

Tehtävän nimi:

Opetus

Vastuuhenkilöt: alakoulujen rehtori, lukion- ja yläkoulun rehtori**Palvelusuunnitelman kuvaus:**

Opetusta toteutetaan alakouluissa, yläkoulussa ja lukiossa. Alakoulujen tehtävänä on tuottaa laadukasta ja hyvin saavutettavaa esi- ja perusopetusta uuden opetussuunnitelman ja kuntastrategian mukaisesti sekä kuntakeskuksen kouluissa että haja-asutusalueen kyläkouluissa. Alakoulujen toimintaan kuuluu myös järjestää ensisijaisesti 1.-2. -vuosiluokkien oppilaille ja erityisen tuen piirissä oleville oppilaille ohjattua iltapäivätoimintaa koulupäivän jälkeen. Kankaisten koulu tuottaa kunnan ainoana yläkouluyksikkönä laadukasta perusopetusta. Tavoitteena on, että koko päättävä ikäluokka saa päättötodistuksen ja sijoittuu jatko-opintoihin. Lukio on puolestaan paikkakunnan ainoana toisen asteen oppilaitoksena kiinnostava vaihtoehto perusopetuksensa päättävälle nuorelle. Lukiolla on vetovoimaa myös kunnan ulkopuolella ja opetustarjonnassa hyödynnetään yhä enemmän yhteistyötä toisten oppilaitosten kanssa kustannustehokkuus turvaten. Opetuksen alalla toimintaa pyritään kehittämään myös erilaisten hankkeiden avulla ja luomaan toimintaa, joka kohdistuu oppilaisiin/opiskelijoihin tai joka kehittää koulun pedagogiikkaa ja toimintakulttuuria.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Perus- ja esiopetuksen järjestäminen laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.	Opetusryhmien koko ja käytettävissä oleva tuntikehys / oppilas.	Opetus on tasalaatuisia kaikissa yksiköissä.	Opetus on toteutunut suunnitellusti.
Lukio-opetuksessa turvataan monipuolisuus kustannustehokkuus huomioiden.	Opinnot etenevät suunnitellusti erilaisia opetusjärjestelyjä hyödyntäen.	Opintoja toteutetaan ennen kaikkea lähiopetuksena, mutta myös itsenäisiä suorituksia ja etä- ja verkko-opetusta hyödynnetään.	Lähiopetus on toteutunut hyvin, etä- ja verkko-opetuksesta on saatu kokemusta.
Opintonsa päättävät oppilaat / opiskelijat saavat päättötodistuksen / suorittavat ylioppistutkinnon ja saavat jatko-opintopaikan.	Perusopetuksen tai lukiokoulutuksen suorittaminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen.	Kaikki päättävät oppilaat / opiskelijat saavat päättötodistuksen / suorittavat ylioppilastutkinnon ja saavat jatko-opintopaikan.	Oppilaat suorittivat perusopetuksen oppimääränsä suunnitellusti ja opiskelijat tutkintonsa tavoiteajassa. Heidät kaikki ohjattiin jatko-opintopolulle.

Oppimisympäristöjen kehittäminen ja sitä tukeviin hankkeisiin osallistuminen	Oppimisympäristöjä kehitetään suunnitelmallisesti ja tätä tukeviin hankkeisiin osallistutaan.	Talousarviossa esitetyt oppimisympäristöihin liittyvät hankkeet toteutuvat ja myös muita hankkeita toteutetaan.	Oppimisympäristöjen kehittämishanke on edennyt.
Oppilaiden / opiskelijoiden kokonaishyvinvoinnin parantaminen (osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet, työrauha, kiusaaminen, oppilas- / opiskelijahuollon toimivuus).	Kouluterveyskeskyllyn, MOVE-mittauksiin ja kiusaamisen vastaiseen toimintaan osallistuminen sekä omien kyselyiden toteuttaminen.	Erilaisin kyselyin ja mittauksin saadut tulokset paranevat aiempiin tuloksiin verrattuna.	Kyselyt on toteutettu suunnitelmien mukaisesti ja niistä saatu tieto analysoitu.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Tavoitteissa oli huomattava määrä tekijöitä, joiden toteuttaminen ei ollut mahdollista yksin oppilaitosten toimenpitein. Mm. oppilashuollon palveluissa on vuoden 2019 aikana ollut vajetta ja henkilöstövaihdoksia.

Opetus

Opetus

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Henkilöstömäärä	64,0	64,0	65,0	1
vakituinen	56	54	59	5
tilapäiset	8	10	6	-4
Oppilaat esiopetus 31.12.	44	44	38	-6
Oppilaat perusopetus 31.12.	430	428	435	7
Toim.kate perusop/opp	10 083			
Opiskelijat lukio 31.12.	71	76	67	-9
Toim.kate lukio/opp	10 327			0
Hankkeiden määrä	5	5	8	3
TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot	182 892	134 940	244 960	110 020
Toimintakulut	5 662 242	5 728 884	5 823 745	119 861
Määrärahasiirto		-25 000		
Toimintakulut, muutettu ta		5 703 884		
Toimintakate	5 479 350	5 568 944	5 578 785	9 841
Muutos-% edelliseen		1,6	0,2	

Tehtävän nimi:

Vapaa-aika

Vastuuhenkilöt: Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vapaa-aikatoimi käsittää kirjastotoimen, liikuntatoimen, nuorisotoimen ja kulttuuritoimen.

Kirjasto tuottaa kuntalaisille monipuolisia kirjastopalveluita. Kirjaston toiminta on monipuolista ja eri ikäryhmiä osallistavaa. Kirjasto mahdollistaa myös omatoimikäytön lukusalin osalta. Kirjaston hanketoiminnalla pyritään systemaattisesti edistämään paikkakuntalaisten monipuolista lukuharrastusta ja monipuolistamaan kirjaston toimintaa kattaa kaikki ikä- ja käyttäjäryhmät.

Nuorisotoimi tarjoaa kunnan nuorille monipuolista ohjattua toimintaa. Tavoitteena on tavoittaa paikkakunnan nuoret ja ohjata heitä harrastusten ja toiminnan pariin sekä tehdä päihteidenvastaista työtä. Nuorisotoimeen kuuluvat myös etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta ja yksilövalmennus, joiden tehtävänä on löytää ja ohjata syrjäytymisvaarassa olevia nuoria opiskelemaan sekä auttaa heitä työllistymään ja löytämään oman urapolkunsaa. Etsivä nuorisotyö sekä yksilövalmennus on toteutettu osaltaan hankkeiden avulla.

Liikuntapalveluiden keskeinen tavoite on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ylläpitämällä turvallisia ja hyviä liikuntapaikkoja sekä tarjoamalla ohjattua opastusta liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi. Liikuntatoimi järjestää lapsille ja nuorille suunnattua ohjattua toimintaa leirien ja retkien muodossa. Hanketoiminnalla pyritään saamaan käyntiin hankkeita, jotka saavat aikaan ohjattua käytännön toimintaa. Toiminnan näkökulma on ennen kaikkea ennaltaehkäisevän hyvinvoinnin kehittämisessä, eikä niinkään kilpaurheiluun tähtäävässä toiminnassa.

Kulttuuritoimi huolehtii, että kunnassa on tarjolla monipuolista kulttuuritarjontaa sekä kulttuurin harrastusmahdollisuuksia eri ikäryhmille uuden kuntastrategia mukaisesti, jossa kulttuuri nähdään osana laajempaa hyvinvointi- ja asumisviihtyvyysskokonaisuutta.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kirjastossa käynnit lisääntyvät ja omatoimikäyttöä edistetään. Kirjasto järjestää erilaisia vierailuja ja tapahtumia sekä kirjavinkkausta koululaisille ja satutuokioita lapsille ja siten edistää lukutaidon ja – kiinnostuksen kehittymistä.	Kirjastokäyntien, omatoimikäytön ja tapahtumien sekä luku- ja kulttuuridiplomien määrä.	Kirjastokäyntien, omatoimikäytön, tapahtumien ja diplomien määrä kasvaa suhteessa väkilukuun.	Fyysiset käynnit 53664 (2018/52993) Käynnit omatoimiaikana 1143 (2018/779). Tapahtumat ja oppitunnit 284, joihin on osallistunut 5901 hlöä (2018: 162/5059)
Nuorisotoimi tarjoaa nuorille luotettavaa aikuisen ohjausta ja tukea nuorisotyön, nuorten työpajan, yksilövalmennuksen, ja etsivän nuorisotyön muodossa.	Nuorisotoimessa työskentelevien henkilöiden määrä ja työtehtävät vakiintuvat nykyiselle tasolle hankkeita ja valtion apuja hyödyntäen.	Työntekijöiden määrä ja tehtävät säilyvät ennallaan, hankkeet toteutuvat, toimintaan osallistuvien nuorten määrä kasvaa.	Toiminta on edennyt suunnitellusti, toimintaan osallistuneiden nuorten määrä on kasvanut.

Nuorisovaltuusto toimii aktiivisesti.	Nuorisovaltuuston kokousten määrä.	Nuorisovaltuuston kokousten määrä kasvaa tai pysyy vähintään ennallaan.	Nuorisovaltuusto toimii. Kokouksia säännöllisesti kerran kuussa. Nuorisovaltuuston puheenjohtaja osallistuu aktiivisesti kunnan valtuuston kokouksiin.
Kuntalaisia ohjataan liikunnan pariin, ja liikuntapaikat pidetään kunnossa.	Liikunnan ohjauksen määrä, liikuntapaikkojen käyttöaste ja liikuntapaikoilla sattuneiden tapaturmien määrä	Ohjaukseen osallistuvien ja liikuntapaikkojen käyttäjämäärä suhteessa väkilukuun ei alene tai kasvaa. Liikuntapaikoilla sattuvien tapaturmien määrä ei kasva tai vähenee.	Liikuntatoimi on toiminut suunnitellusti.
Kulttuuritapahtumia järjestetään läpi vuoden. Elokuvateatteri toimii viikoittain kesäaikaan lukuun ottamatta, ja museo on avoinna kesäisin.	Kulttuuritapahtumiin osallistuvien henkilöiden määrä, elokuvaesitysten ja katsojien määrä sekä museon kesäaukiolon toteutuminen.	Osallistujamäärät kasvavat tai pysyvät vähintään ennallaan, museo on avoinna kesällä samoin kuin aiempina vuosina.	Toimintaa on ollut suunnitellulla tasolla.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Hankerahoitteinen toiminta pystyttiin toteuttamaan suunnitelman mukaisesti.

Vapaa-aika

Vapaa-aika

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Henkilöstömäärä	16,0	13,5	13,0	-1
vakituinen	12	12	10,5	-1,5
tilapäiset	4	1,5	2,5	1
Kävijämäärä, kirjasto	52993	80000	53644	-26 356
Kävijämäärä, liikuntapaikat	75000	71000	71000	0
Kävijämäärä, elokuvat	3855	3500	3071	-429
Kävijämäärä, kulttuuritapah.	2600	3000	2100	-900
Alle 29 v. kunnassa	1205	1135	1154	19
Hankkeiden määrä	7	7	4	-3
TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot	203 916	171 000	198 192	27 192
Toimintakulut	892 627	1 054 715	1 051 597	-8 118
Määrärahasiirto		5 000		
Toimintakulut, muutettu ta		1 059 715		
Toimintakate	688 711	888 715	853 405	-35 310
Muutos-% edelliseen		29,0	-4,0	

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA YHTEENSÄ

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Suoritteet	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA 17/18
Henkilöstömäärä	110,00	106,50	110,60	4,10
* vakituiset		93,00	99,10	
* tilapäiset	14,30	13,50	11,50	
Toimintakate €/asukas	1 473,27	1 563,41	1 539,44	7,83
TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA 17/18
Myyntitulot	43 432	13 100	19 450	-6 350
Maksutulot	257 200	255 000	254 849	151
Tuet ja avustukset	181 028	161 200	311 372	-150 172
Muut tulot	40 686	29 340	35 362	-6 022
Toimintatuotot yht	522 346	458 640	621 032	-162 392
Palkat ja palkkiot	3 926 942	4 075 353	4 157 627	-82 274
Henkilöstön korvaukset	-39 415	-38 500	-25 584	-12 916
Eläkekulut	771 155	851 249	824 834	26 415
Muut sivukulut	141 045	165 515	123 658	41 857
Henkilöstömenot	4 799 727	5 053 617	5 080 535	-26 918
Asiakaspalv.ostot	303 492	280 027	332 337	-52 310
Muiden palv.ostot	2 310 707	2 227 925	2 318 347	-90 422
Aineet ja tarvikkeet	232 328	243 833	243 316	517
Avustukset	284 679	300 300	260 240	40 060
Muut menot	588 307	751 561	742 358	9 203
Toimintakulut yht	8 519 240	8 857 263	8 977 134	-119 871
Toimintakate	7 996 894	8 398 623	8 356 102	42 521
Muutos-% edelliseen		5,0	-0,5	

POISTOT/SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

TP-2018	TP-2019
74 830	72 333

Tekniset palvelut

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tehtävän nimi:

Hallinto- ja lautakuntapalvelut

Vastuuhenkilö

Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hallinto ja lautakuntapalvelut pitävät sisällään lautakuntatyöskentelyn, kunnan rakennuttamistoiminnan, kiinteistö- ja vesihuoltolaitoshallinnon, romuajoneuvovalvonnan. Edellisten lisäksi toimintaan kuuluu myös kiinteistövero-projekti.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kiinteistövero-projektin läpivieminen	Läpi käydyt kiinteistöt	Kaikki kiinteistöt kartoitettu 2023	30,0%
Kiinteistöstrategian toteuttaminen, kiinteistöt hyvässä kunnossa ja oikeassa käytössä	PTS ja kiinteistöjen salkutukset.	Kaikki kiinteistöt PTS ja salkutus tehty	Yksi PTS tehty 2019 vuoden aikana, salkutusta aloitettu.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Kiinteistöveroprojektia varten saatiin rekrytoitua 1 henkilö, mutta ko. henkilö ei halunnut enää jatkaa hakkeessa työsopimuksen päättymisen jälkeen. Tämän vuoksi tavoitteeseen läpikäytyjen kiinteistöjen osalta ei päästy. PTS tehtiin vain 1kpl (paloasema) resurssipulan vuoksi. Kiinteistöjen salkutusten tekeminen on aloitettu.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Hallinto- ja lautakuntapalvelut

Hallinto- ja lautakuntapalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Henkilöstömäärä	1,84	2,7	1,70	-1,00
vakituinen	1,17	1,0	1,00	0,00
tilapäiset	0,67	1,7	0,70	-1,00
Kiint.vero-projekti kartoitetut kiint. %	25,6	46,0	30,0	-16
Tehdyt PTS kpl	2/6	2/8	1/7	
TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot	9 306	16 560	13 979	-2 581
Toimintakulut	196 894	284 803	213 530	-41 273
määrärahasiirto		-30 000		
<i>Toimintakulut, muutettu ta</i>		254 803		
Toimintakate	187 588	238 243	199 551	-38 692
Muutos-% edelliseen		27,0	-16,2	

Tehtävän nimi:

Ruoka- ja puhtauspalvelut

Vastuuhenkilö

Ruoka- ja puhtauspalveluesimies

Palvelusuunnitelman kuvaus

Tuotamme ravitsemussuosituksia noudattavia laadukkaita ja sydänystävällisiä aterioita päivähoitoon, kouluihin ja henkilöstölle. Tuottaa puhtaanapito palveluita kunnan omiin kiinteistöihin kustannustehokkaasti

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Vastuulliset elintarvikehankinnat	Kotimaisuusaste	Kotimaisuusaste 85%	86%

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Satokausien ja sääolosuhteiden muutokset kotimaan elintarviketuotannossa. Mahdolliset lakot, jotka vaikuttavat elintarvikkeiden kuljetuksiin.

Ruoka- ja puhtauspalvelut**Ruoka- ja puhtauspalvelut**

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Henkilöstömäärä	20,88	20,0	21,00	1,00
vakituinen	19,00	19	19,00	0,00
tilapäiset	1,88	1	2	1,00
elintarvikkeiden kotimaisuusaste %	83	85	85	0,0
TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot	961 375	979 446	979 378	-68
Toimintakulut	932 538	1 003 970	979 653	-24 317
Toimintakate	-28 837	24 524	275	-24 249
Muutos-% edelliseen		-185,0	-98,9	

Tehtävän nimi:

Tekniset palvelut

Kiinteistökeskus, kaavoitus ja maankäyttö, aluetekniikka

Vastuuhenkilö

Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Luodaan edellytykset viihtyisälle, terveelliselle ja turvalliselle ympäristölle asumisen ja elinkeinojen tarpeisiin sekä hyvälle palveluiden saatavuudelle ja liikenteen järjestelmille.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kaavoituksen ajantasaisuus	Arvioidaan yleiskaavaa valtuustokausittain	Yleiskaava on ajanmukainen ja ohjaa asemakaavoitusta	Toteutuu, yleiskaavoituksen ajantasaisuustarkastelu aloitettu konsulttityönä
Riittävä maanhankinta	10 vuoden raakamaan tarve kaavoitukseen	Raakamaata riittävästi, jotta se mahdollistaa kaavoituksen toteuttamisen	Toteutuu, raakamaata kaavoitettavaksi taa-jaman yhteydessä on yli 60 ha.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Kaavoituksen osalta henkilöstö- ja ostopalveluresurssit ovat olleet riittävät, ja tavoitteet on saavutettu.

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Henkilöstömäärä	11,75	11,5	10,83	-0,67
vakituinen	8,00	9,0	8,33	-0,67
tilapäiset	3,75	2,5	2,50	0,00
asemakaavoitettua tai siihen soveltuvaa maapohjaa ha	120	120	120	0
TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot	1 800 573	1 892 408	1 929 409	37 001
Toimintakulut	2 855 164	2 919 204	3 031 743	82 539
määrärahasiirto		30 000		
Toimintakulut, muutettu ta		2 949 204		
Toimintakate	1 054 591	1 056 796	1 102 334	45 538
Muutos-% edelliseen		0,2	4,3	

Tehtävän nimi:

Lupapalvelut

Vastuuhenkilö

Rakennustarkastaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa yleisen edun kannalta rakennustoimintaa, huolehtia lupien käsittelystä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa sekä antaa rakentamiseen liittyvää neuvontaa ja opastusta.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Sähköisen lupapalvelun kattavuus	Sähköisesti haetut rakennus- ja toimenpideluvat	80 % rakennus- ja toimenpideluvista haettu sähköisesti.	Toteutuu, n. 85% sähköisesti haettu

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Sähköisen lupapalvelun tiedotuksessa/markkinoinnissa onnistuminen riittävän tehokkaasti, jotta asiakkaat hyödyntäisivat palvelua täysimääräisesti.

Lupapalvelut

Lupapalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Henkilöstömäärä	1,00	1,0	1,00	0,00
vakituinen	1,00	1,0	1,00	0,00
tilapäiset	0,00	0,0	0,00	0,00
sähköiset lupahakemukset kpl	257	90	230	140
TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot	60 581	55 000	72 247	17 247
Toimintakulut	87 770	84 031	101 274	17 243
Toimintakate	27 189	29 031	29 027	-4
Muutos-% edelliseen		6,8	0,0	

Tehtävän nimi:

Taseyksikkö/vesihuoltolaitos

Vastuuhenkilö

Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Vesilaitoksen tehtävänä on toimittaa asiakkailleen keskeytyksettä asetuksat täyttävää vettä sekä vastaanottaa jätevettä ja käsitellä sitä ympäristöluvan mukaisesti.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Toiminnan keskeytymättömyys	Suunnittelematomat keskeytykset toiminnassa	Ei keskeytyksiä	Toteutuu, Yksi runkoviemärin rikkoutuminen, jolla ei ollut vaikutusta käyttäjiin.
Taloudellisesti itsekannattava	Taloudellinen toteutuma	Tuotot kattavat menot, poistot ja 1% koron kunnan pääomalle	Toteutuu, tuotot 681 262,91 € menot 628 781,49 € sis. poistot 205 943,06 €. Ylijäämä 52 481,42 €.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Suunnitellut saneeraukset verkoston osalta saatiin toteutettua. Veden tai jäteveden hintaa ei tarvinnut korottaa. Puhdistamon ympäristöluvasta on tullut päätös ja se on pääsääntöisesti kunnan tekemän valituksen mukainen. Henkilöstöressurssien riittävyys on saatu varmistettua YT-prosessin kautta.

Taseyksikkö

Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Henkilöstömäärä	3,33	3,5	3,00	-0,50
vakituinen	3,33	3,5	3	-0,50
tilapäiset	0,00	0,0	0,00	0,00
laskutettu vesi m3	214564	196000	206839	10 839
laskutettu jätevesi m3	149979	148000	143605	-4 395
TALOUS	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot	696 137	666 000	681 263	15 263
Toimintakulut	411 248	433 872	420 723	-13 149
Toimintakate	-284 889	-232 128	-260 540	-28 412
Muutos-% edelliseen		-18,5	12,2	
poistot	201 683	196 000	201 683	

TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Henkilöstö	38,80	38,70	37,53	-1,17
* vakituiset	32,50	33,50	32,33	-1,17
* tilapäiset	6,30	5,20	5,20	0,00
Toimintamenot €/as.	833,05	876,73	882,47	-6
Toimintatulot €/as.	655,15	668,90	683,17	-14
Toimintakate €/as.	177,89	207,83	199,30	9
TULOSLASKELMA	TP-2018	TA-2019	TP-2019	Muutos TA/TP19
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 633 121	1 607 669	1 619 389	-11 720
Maksutuotot	108 040	93 450	113 332	-19 882
Tuet ja avustukset	9 156	6 500	15 662	-9 162
Muut tuotot	1 769 170	1 885 695	1 921 582	-35 887
Toimintatuotot yht	3 519 487	3 593 314	3 669 966	-76 652
Toimintakulut				
Palkat ja palkkiot	1 092 115	1 207 418	1 183 193	24 225
Henkilöstön korvaukset	-8 484	-16 100	-6 310	-9 790
Eläkekulut	303 731	344 451	323 810	20 641
Muut sivukulut	38 832	50 266	33 709	16 557
Henkilöstömenot yhteensä	1 426 194	1 586 035	1 534 402	51 633
Asiakaspalv.ostot	0	0	0	0
Muiden palv.ostot	1 369 358	1 384 097	1 446 487	-62 390
Aineet ja tarvikkeet	1 181 425	1 187 075	1 223 386	-36 311
Avustukset	138 245	165 000	165 039	-39
Muut menot	359 907	387 573	371 298	16 275
Toimintakulut yht	4 475 129	4 709 780	4 740 612	-30 832
Toimintakate	955 642	1 116 466	1 070 646	45 820
Muutos-% edelliseen		16,8	-4,1	

POISTOT / TEKLA

TP-2018	TP-2019
1 527 317	1 542 991

Tehtävän nimi:
VUOKRATALOT OY

Vastuuhenkilö
 Kunnanhallitus/kunnanjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Sopivan asunnon järjestäminen kullekin asunnonhakijalle, tyhjien asuntojen määrän vähentäminen	Jätetyt asuntohakemukset/ toteutuneet vuokrasopimukset, tyhjien asuntojen määrä	Mahdollisimman hyvä käyttöaste.	Suurin osa hakijoista saa asunnon.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- Asukasmäärän väheneminen kunnassa
- Työpaikkojen väheneminen kunnassa
- Väestön ikääntyminen (asunnoista iso osa sijaitsee liian kaukana vanhuksille)

Tehtävän nimi:
KIINTEISTÖ OY KANGASNIEMEN TEOLLISUUSTALO

Vastuuhenkilö
 Kunnanhallitus/kunnanjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kangasniemen kunnan omistaman kiinteistöyhtiö Kiinteistö Oy Kangasniemen Teollisuustalon tehtävänä on teollisuus- ja liiketilojen omistus, hallinta, rakentaminen, myynti/vuokraus erityisesti kasvaville (toimiville) ja uusille, uutta henkilöstöä merkittävästi työllistäville ja palkkaaville yrityksille. Teollisuustalo myös kannustaa yrityksiä laajentamaan liiketoimintaansa auttamalla ja tiedottamalla mm. ELY-investointiavustusten saamisessa. Teollisuustalo tekee yhteistyötä muiden kunnan alueen yritystiloja vuokraavien/myyvien yritysten kanssa. Lisäksi Kiinteistö Oy Kangasniemen Teollisuustalo vastaa yhdessä kunnan teknisen toimen kanssa kiinteistöyhtiön omistamien teollisuuskiinteistöjen teknisestä isännöinnistä.

Tavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kannattava toiminta	Positiivinen talous	Kattaa vuokratuloilla kiinteistöjen hoito- ja pääomakulut	Toteutuu, tulot 23838,89 € ja menot 23838,12 €. Tilikauden voitto 0,77 €.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Tiloja vuokranneiden yritysten heikon taloustilanteen johdosta kasvavat vuokrasaamiset. Kaikki vuokrat on maksettu ajallaan.

Investoinnit

INVESTOINTIOHJELMA 2019 - 2021						
Inv: uusinvestointi (U), laajennusinvestointi (L), korvausinvestointi (K)						
Palv: palvelutuotannon määrän lisäys (PM), palvelukyvyn parantaminen (PP), tuotannon tehostaminen (TT), ylläpito (Y)						
KIINTEÄ OMAISUUS	TA-2019	TA-2019+muutos	käyttö	erotus		Huom!
Kiinteän omaisuuden osto	200 000	200 000	3 923	196 077		
Kiinteän omaisuuden myynti	200 000	200 000	12 709	187 291		
Kiinteä omaisuus yhteensä	0	0	-8 786	8 786		
TALONRAKENNUS	TA-2019	TA-2019+muutos	käyttö	erotus		Huom!
Koittilan koulu						
- Julkisivu saneeraus	20 000	27 000	25 121	1 879		
Beckerin koulu						
- Vesikatteen saneeraus	70 000	70 000	71 543	-1 543	katetaan kohteen sisältä	
- Sisäänkäynti saneeraus	10 000	10 000	10 569	-569	katetaan kohteen sisältä	
- Aidan saneeraus	15 000	15 000	12 055	2 945	Becker ja Kalliolap	
95- osan saneeraus	40 000	33 000	22 074	10 926	siirto 7000, koittilankoulu	
Kalliolan koulu						
- Julkisivu- ja sadevesisaneeraus	35 000	35 000	6 248	28 752		
Lukio						
- Palo-osastoinnit	15 000	15 000	0	15 000		
- Salaoja/sadevesi saneeraus	70 000	70 000	0	70 000		
- Aluerakenteiden saneeraus	185 000	185 000	58 002	126 998	osallistava budjetointi	
Terveyskeskus						
- Vesikatesaneeraus	55 000	55 000	14 053	40 947		
- Paloilmoitin ja sprinklaus	200 000	200 000	110 152	89 848		
Yritystilojen kunnostus	17 000	17 000	10 495	6 505		
Päiväkot						
- Sadevesisaneeraus	70 000	70 000	0	70 000		
- Sisäpintasaneeraus	10 000	10 000	6 799	3 201		
- IV-koneen saneeraus	10 000	10 000	3 769	6 231		
- Aidan saneeraus	20 000	20 000	19 867	133	Becker ja Kalliolap	
Museon vesikatesaneeraus	50 000	50 000	28 147	21 853		
Otto Mannisen koulu						
- jätevesijärjestelmän saneeraus	10 000	10 000	0	10 000		
Varikon turvallisuuslaitteet	15 000	15 000	3 817	11 183		
Kiinteistöjen peruskorjaus, erikseen nimetyt kohteet	10 000	10 000	0	10 000		
Talonrakennus yhteensä	927 000	927 000	402 711	524 289		
Valtionosuudet + investointituki	30 000	30 000	0	30 000	haetaan valtionavustusta	
TALONRAKENNUS NETTO	897 000	897 000	402 711	494 289		
LIIKUNTA-ALUEET	TA-2019	TA-2019+muutos	käyttö	erotus		Huom!
Jäähallin nosto-oven saneeraus	10 000	10 000	6 593	3 407		
Jäähallin juoksuuoran saneeraus	20 000	20 000	5 000	15 000		
Yhdysladun valaistus	15 000	25 000	24 568	432		
Pururadan saneeraus	95 000	85 000	58 673	26 327	siirto 10000, yhdyslatu	
Huoltorakennus						
- rakennuksen peruskorjaus tai uusi (ehdollinen)	15 000	15 000	2 135	12 865	Haetaan valtionavustusta	
Liikunta-alueet yhteensä	155 000	155 000	96 969	58 031		
Valtionosuudet + investointituki	30 000	30 000	6 000	24 000		
LIIKUNTA-ALUEET NETTO	125 000	125 000	90 969	34 031		

KAAVATIED	TA-2019	TA-2019+muutos	käyttö	erotus		Huom!
Päällystyssaneeraukset	100 000	100 000	95 285	4 715		
Sepäntien saneeraus	15 000	10 000	5 656	4 344	siirto 5000, teollisuustie	
Kankaistentien saneeraus	10 000	8 000	580	7 420	siirto 2000, teollisuustie	
Katuvalaistus						
- Ohjauskeskukset	10 000	10 000	6 106	3 894		
- Hallitien valaistus	75 000	95 000	50 457	44 543		Yrittäjät
Teollisuusalueen laajentaminen lapaskangas						
- Takojantie	50 000	0	0	0	siirto 20000, hallitie	
Teollisuustien perusparannus					siirto 30000, teollisuustie	
- loppuosa	100 000	137 000	136 947	53		
Kaavatiet yhteensä	360 000	360 000	295 031	64 969		
Valtionosuudet + investointituki						
KAAVATIED NETTO	360 000	360 000	295 031	64 969		
PUISTOT JA YLEISET ALUEET	TA-2019	TA-2019+muutos	käyttö	erotus		Huom!
Torin kehittäminen	10 000	10 000	2 830	7 170		varaus
Leikkipuistojen turva-alustat	15 000	15 000	10 405	4 595		
Kiviniemen leirintäalueen kehittäminen	50 000	50 000	16 773	33 227		varaus
Puulaan virtaavat vedet- hanke	40 000	40 000	0	40 000		
VT13 kiertoliittymän taideteos (arvoesineet)	10 000	10 000	7 742	2 258		
Sotkalintu veistos	20 000	20 000	9 885	10 115		
Tonttien tasaus	40 000	40 000	0	40 000		varaus
Puistot ja yleiset alueet yhteensä	185 000	185 000	47 635	137 365		
Valtionosuudet + investointituki						
PUISTOT JA YLEISET ALUEET NETTO	185 000	185 000	47 635	137 365		
IRTAIMISTO	TA-2019	TA-2019+muutos	käyttö	erotus		Huom!
Kameravalvonnat	30 000	18 000	0	18 000	siirto 12000, päiväkot	
Äänentoistojärjestelmä Kangasniemi-Sali	20 000	18 000	2 635	15 365	siirto 2000, urheilukent.	
Urheilukentän lakaisukone	20 000	22 000	21 870	130		
Lukion irtaimisto	35 000	35 000	27 944	7 056		
Päiväkodin kalusteet	35 000	47 000	46 239	761	uusi päiväkodin osasto	
Puistotöiden huoltoauto	10 000	10 000	10 197	-197		
Kalustehankinnat yhteensä	150 000	150 000	108 885	41 115		
Valtionosuudet + investointituki	0					
KALUSTEHANKINNAT YHTEENSA	150 000	150 000	108 885	41 115		

ICT-HANKINNAT	TA-2019	TA-2019+muutos	käyttö	erotus		Huom!
Verkkopalvelut	25 000	25 000	29 212	-4 212		
Viestintä	10 000	10 000	0	10 000		
Järjestelmät	41 000	41 000	44 900	-3 900		
Sähköinen arkistointi	10 000	10 000	0	10 000		
Infra	33 000	33 000	0	33 000		
ICT-hankinnat yhteensä	119 000	119 000	74 112	44 888		
Valtionosuudet + investointituki						
ICT-HANKINNAT YHTEENSÄ	119 000	119 000	74 112	44 888		
Irtaimistohankinnat yhteensä	269 000	269 000	182 997	86 003		
Valtionosuus	0	0	0			
Irtaimistohankinnat netto	269 000	269 000	182 997	86 003		
AINEETON KÄYTTÖMAISUUS	TA-2019	TA-2019+muutos	käyttö	erotus		Huom!
SSS Oy:n osakkeet	0	0	27200	-27 200		
Salmelan leirikeskuksen osakkeet	23 400	23 400	0	23 400	276000€ pääomaleina taseessa?	
Kuntayhtymäosuudet, sairaanhoitopiiri	23 400	23 400	27 200	-3 800		
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2 119 400	2 119 400	1 056 466	1 062 934		
Valtionosuudet+myyntitulot+investointituki	260 000	260 000	18 709	241 291		
INVESTOINNIT NETTO	1 859 400	1 859 400	1 037 757	821 643		
30.3.2020						
VESI- JA VIEMÄRILAITOS	TA-2019	TA-2019+muutos	käyttö	erotus		Huom!
Linjaverkostojen saneeraus	100 000	100 000	28 346	71 654		
Puhdistamon saneeraus						
- välppä	130 000	130 000	2 933	127 067		
- hajukaasujen poisto	40 000	40 000	0	40 000		
Teollisuusalueen laajentaminen lapaskangas						
- Takojantien vesihuolto	10 000	10 000	0	10 000		
Satamatien vesihuolto	100 000	100 000	74 450	25 550		
Vesi- ja viemärilaitos yhteensä	380 000	380 000	105 729	274 271		
Valtionosuudet	0	0	1 424	-1 424		
VESI- JA VIEMÄRILAITOS NETTO	380 000	380 000	104 305	275 695		
	TA-2019	TA-2019+muutos	käyttö	erotus		Huom!
KAIKKI INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2 499 400	2 499 400	1 162 195	1 337 205		
Valtionosuudet+myyntitulot+investointituki	260 000	260 000	20 133	239 867		
INVESTOINNIT NETTO	2 239 400	2 239 400	1 142 062	1 097 338		
30.3.2020						

Tilinpäätöslaskelmat

Ulkoinen = virallinen tuloslaskelma

Ulkoinen = virallinen tuloslaskelma

	Vuosi 2019		Vuosi 2018	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	903 026,22		1 014 124,76	
Maksutuotot	367 696,02		364 333,76	
Tuet ja avustukset	435 960,06		294 425,95	
Muut toimintatuotot	1 292 898,78	2 999 581,08	1 273 736,78	2 946 621,25
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-6 241 088,94		-5 921 070,16	
Eläkekulut	-1 752 415,60		-1 702 632,34	
Muut sivukulut	-173 971,81		-248 256,50	
Palvelujen ostot	-28 049 179,13		-27 547 919,84	
Aineet ja tarvikkeet	-1 438 915,26		-1 391 734,44	
Avustukset	-894 828,26		-850 977,89	
Muut toimintakulut	-648 996,55	-39 199 395,55	-641 270,15	-38 303 861,32
Toimintakate		-36 199 814,47		-35 357 240,07
Verotulot		18 513 828,61		18 063 255,92
Valtionosuudet		18 372 289,00		18 115 804,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	17 821,41		18 392,13	
Muut rahoitustuotot	261 585,26		160 765,69	
Korkokulut	-121 454,73		-113 990,52	
Muut rahoituskulut	-562,47	157 389,47	-418,32	64 748,98
Vuosikate		843 692,61		886 568,83
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 672 347,19		-1 669 422,71
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos		-828 654,58		-782 853,88
Varausten muutos				
Tilikauden yli/-alijäämä		-828 654,58		-782 853,88
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %		7,65		7,69
Toimintatuotot, €/asukas		559,62		543,16
Toimintakulut, €/asukas		-7 313,32		-7 060,62
Vuosikate/Poistot. %		50,45		53,11
Vuosikate, €/asukas		157,41		163,42
Asukasmäärä 31.12		5360		5425

HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Hallitus esittää, että tilikauden alijäämäinen tulos 828.654,58 euroa kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli- ja alijäämätillille.

Tuloslaskelma

**KANGASNIEMEN KUNNAN TULOSLASKELMA
ULKOISET JA SISÄISET**

	01.01.-31.12.2019		01.01.-31.12.2018	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 549 289,94		2 684 182,65	
Maksutuotot	369 112,02		365 949,76	
Tuet ja avustukset	435 960,06		294 425,95	
Muut toimintatuotot	2 108 796,82	5 463 158,84	1 962 847,88	5 307 406,24
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-6 241 088,94		-5 921 070,16	
Henkilösivukulut	-1 926 387,41		-1 950 888,84	
Eläkekulut	-1 752 415,60		-1 702 632,34	
Muut henkilösivukulut	-173 971,81		-248 256,50	
Palvelujen ostot	-29 641 916,59		-29 164 835,59	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 495 253,06		-1 451 147,68	
Avustukset	-894 828,26		-850 977,89	
Muut toimintakulut	-1 463 499,05	-41 662 973,31	-1 325 726,15	-40 664 646,31
Toimintakate		-36 199 814,47		-35 357 240,07
Verotulot		18 513 828,61		18 063 255,92
Valtionosuudet		18 372 289,00		18 115 804,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	17 821,41		18 392,13	
Muut rahoitustuotot	261 585,26		160 765,69	
Korkokulut	-121 454,73		-113 990,52	
Muut rahoituskulut	-562,47	157 389,47	-418,32	64 748,98
Vuosikate		843 692,61		886 568,83
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 672 347,19		-1 669 422,71
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos		-828 654,58		-782 853,88
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-828 654,58		-782 853,88

RAHOITUSLASKELMA
Tilinpäätös 2019
Tilinpäätös 2018
Toiminnan rahavirta

Vuosikate	843 692,61	886 568,83
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	214 253,65	-3 703,59

Investointien rahavirta

Investointimenot	-1 162 192,33	-1 744 648,47
Rahoitusosuudet investointeihin	6 000,00	90 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 443,26	8 011,14

Toiminnan ja investointien rahavirta	-85 802,81	-763 772,09
--------------------------------------	------------	-------------

Rahoituksen rahavirta
Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	115 166,67	115 166,67

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 706 208,00	-1 578 431,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 100 000,00	1 100 000,00

Oman pääoman muutokset
Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	180 040,73	-35 400,06
Vaihto-omaisuuden muutos	10 750,14	-6 794,95
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	548 460,98	637 893,39
Korottomien velkojen muutos	565 875,00	597 961,33

Rahoituksen rahavirta	1 814 085,52	830 395,38
-----------------------	--------------	------------

Rahavarojen muutos	1 728 282,71	66 623,29
---------------------------	---------------------	------------------

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	2 551 274,23	822 991,52
-------------------------	---------------------	-------------------

Rahavarat 1.1.	-822 991,52	-756 368,23
-----------------------	--------------------	--------------------

	1 728 282,71	66 623,29
--	---------------------	------------------

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v

vuosilta 2015-2019	-5 878 375	-6 757 840
---------------------------	-------------------	-------------------

Investointien tulorahoitus, %	73,0	53,6
--------------------------------------	-------------	-------------

Pääomamenojen tulorahoitus, %	30,7	28,4
--------------------------------------	-------------	-------------

Lainanhoitokate	0,5	0,6
------------------------	------------	------------

Kassan riittävyys, pv	22,1	7,2
------------------------------	-------------	------------

Kassasta maksut	42 189 251	41 740 930
------------------------	-------------------	-------------------

Asukasmäärä	5 360	5425
--------------------	--------------	-------------

KANGASNIEMEN KUNTA

T A S E

VASTAAVAA	Tilinpäätös 31.12.2019	Tilinpäätös 31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	104 718,49	79 375,97
Muut pitkävaikutteiset menot		
Aineettomat hyödykkeet yht.	104 718,49	79 375,97
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 153 735,71	4 166 103,44
Rakennukset	19 732 306,26	20 107 160,33
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 519 004,83	10 781 501,99
Koneet ja kalusto	182 568,25	243 350,26
Muut aineelliset hyödykkeet	140 029,83	140 029,83
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	124 088,93	0,00
Aineelliset hyödykkeet yht.	34 851 733,81	35 438 145,85
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	8 100 164,06	8 069 382,31
Muut lainasaamiset	1 152 936,08	1 268 102,75
Muut saamiset	8 530,50	8 530,50
Sijoitukset yhteensä	9 261 630,64	9 346 015,56
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	44 218 082,94	44 863 537,38
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	1 016,78	4 207,86
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	9 061,17	9 537,44
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	10 077,95	13 745,30
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	35 297,86	46 048,00
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	2 716 714,00	3 269 572,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	503 366,11	427 027,46
Lainasaamiset	118 720,00	118 720,00
Muut saamiset	194 587,40	118 011,64
Siirtosaamiset	287 841,09	436 358,48
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 104 514,60	1 100 117,58
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit yhteensä		
Rahat ja pankkisaamiset	2 551 274,23	822 991,52
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6 407 800,69	5 238 729,10
VASTAAVAA YHTEENSÄ	50 635 961,58	50 116 011,78

KANGASNIEMEN KUNTA

	Tilinpäätös 31.12.2019	Tilinpäätös 31.12.2018
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 417 900,51	18 417 900,51
Liittymismaksurahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 980 260,36	6 763 114,24
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-828 654,58	-782 853,88
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	23 569 506,29	24 398 160,87
PAKOLLISET VARAUKSET	212 564,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	3 836,78	7 027,86
Lahjoitusrahastojen pääomat	693 598,00	513 611,01
Muut toimeksiantojen pääomat	5 031,73	5 454,26
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	702 466,51	526 093,13
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 730 484,00	11 443 824,00
Saadut ennakot	8 550,00	8 550,00
Muut velat	200 288,52	194 025,14
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	9 939 322,52	11 646 399,14
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 550 000,00	8 450 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	1 463 340,00	1 456 208,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	1 975 341,16	1 452 919,64
Muut velat	137 792,84	156 036,11
Siirtovelat	2 085 628,26	2 030 194,89
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	16 212 102,26	13 545 358,64
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	50 635 961,58	50 116 011,78
Omavaraisuusaste, %	46,55	48,69
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	65,54	64,36
Kertynyt yli-/alijäämä	5 152	5 980
Kertynyt yli-/alijäämä €/as	961	1 102
Lainakanta 31.12	21 752 374	21 358 582
Lainakanta 31.12. euroa/asukas	4 058	3 937
Lainat ja vastuut 31.12.	21 925 510	21 618 129
Lainat ja vastuut 31.12. euroa/asukas	4 091	3 985
Lainasaamiset 31.12	1 153	1 268
Asukasmäärä 31.12.	5 360	5 425

Ulkoiset kokonaistulot ja menot

ULKOISET KOKONAISTULOT JA -MENOT	Vuosi 2019	Vuosi 2018
TULOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	2 999 581,08	2 946 621,25
Verotulot	18 513 828,61	18 063 255,92
Valtionosuudet	18 372 289,00	18 115 804,00
Korkotuotot	17 821,41	18 392,13
Muut rahoitustuotot	261 585,26	160 765,69
Tulorahoituksen korjauserät - pysyvien vastaavien hyöd.luovutusvoitot	1 912,24	3 703,59
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6 000,00	90 000,00
Käyttöomaisuuden myyntitulot	14 132,91	8 011,14
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	115 166,67	115 166,67
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	2 100 000,00	1 100 000,00
Oman pääoman lisäykset		
Kokonaistulot yhteensä	42 402 317,18	40 621 720,39
MENOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	-39 199 395,55	-38 303 861,32
Korkokulut	-121 454,73	-113 990,52
Muut rahoituskulut	-562,47	-418,32
Tulorahoituksen korjauserät Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustappiot	-3 601,89	0,00
Pakollisten varausten lis. (+) ja väh. (-)	212 645,00	0,00
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 162 192,33	-1 744 648,47
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 706 208,00	-1 578 431,00
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Kokonaismenot yhteensä	-41 980 769,97	-41 741 349,63
Kokonaistulojen ja menojen erotus	421 547,21	-1 119 629,24
Täsmäytys:		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 149 829,92	1 053 005,95
Kassavarojen muutos	1 728 282,71	66 623,29
Erotus	-421 547,21	1 119 629,24

Kangasniemen kuntakonserni tuloslaskelma

KANGASNIEMEN KUNTAKONSERNI
ulkoinen

TULOSLASKELMA

1000 eurot

2019

2018

Toimintatuotot	26 002	25 024
Toimintakulut	-61 758	-59 547
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	17	5
Toimintakate	-35 738	-34 518
Verotulot	18 514	18 063
Valtionosuudet	18 372	18 116

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot	25	23
Muut rahoitustuotot	250	186
Korkokulut	-216	-193
Muut rahoituskulut	-5	-2
	54	14

Vuosikate

1 202

1 675

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot	-2691	-2 577
Arvonalentumiset	0	-2 585
Satunnaiset erät	0	15

Tilikauden tulos

-1 489

-895

Tilinpäätössiirrot	0	8
Vähemmistöosuudet	19	9
Tuloksen oikaisuerät		
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 470	-878

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	42	42
Vuosikate/Poistot %	45	65
Vuosikate €/asukas	224	309
Asukasmäärä 31.12	5360	5 425

**KANGASNIEMEN KUNTAKONSERNI
RAHOITUSLASKELMA**

1000 eur

	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1202		1 661	
Satunnaiset erät	0		15	
Tulorahoituksen korjauserät	33	1 235	-94	1 582
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3149		-3 629	
Rahoitusosuudet investointeihin	30		110	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	405	-2 714	18	-3 501
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 479		-1 919
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-1			
Antolainasaamisten vähennykset	115	114	115	115
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1721		1 777	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2083		-1 996	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1839	1 477	409	190
Oman pääoman muutokset		8		-17
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	179		-34	
Vaihto-omaisuuden muutos	12		-14	
Saamisten muutos	572		-29	
Korottomien velkojen muutos	454	1 217	803	726
Rahoituksen rahavirta		2 816		1 014
Rahavarojen muutos		1 337		-905
Rahavarat 31.12.	3101		1 764	
Rahavarat 1.1.	1764	1 337	2 669	-905

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUTToiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v
vuosilta 2014-2018 /keskiarvo, 1000 €

Investointien tulorahoitus, %	38,2	47,2
Lainanhoitokate	0,6	0,8
Kassan riittävyys, pv	16,8	9,8
Asukasmäärä	5360	5 425

KANGASNIEMEN KUNTAKONSERNI**1000 EUROA****VASTAAVAA****KONSERNITASE 2019****2019****2018****PYSYVÄT VASTAAVAT****Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet

305

250

Muut pitkävaikutteiset menot

36

37

341**287****Aineelliset hyödykkeet**

Maa- ja vesialueet

4506

4538

Rakennukset

28270

26283

Kiinteät rakenteet ja laitteet

10 789

11020

Koneet ja kalusto

1 048

973

Muut aineelliset hyödykkeet

212

209

Ennakkomaksut ja keskeneräiset

701

2540

45 526**45 563****Sijoitukset**

Osakkuusyhteisöosuudet

222

217

Muut osakkeet ja osuudet

440

474

Muut lainasaamiset

496

600

Muut saamiset

23

20

1 181**1 311****TOIMEKSIANTOJEN VARAT****170****285****VAIHTUVAT VASTAAVAT****Vaihto-omaisuus****175****187****Saamiset****Pitkäaikaiset saamiset****2 717****3 270****Lyhytaikaiset saamiset****3 719****3 754****Rahoitusarvopaperit****Rahat ja pankkisaamiset****3 101****1 764****VASTAAVAA YHTEENSÄ****56 930****56 421**

**VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	18 418	18 418
Ylikurssirahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut rahastot	89	89
Ed.tilikausien yli/-alijäämä	-947	-29
Tilikauden yli/-alijäämä	-1 470	-878

VÄHEMMISTÖOSUUDET	156	175
--------------------------	------------	------------

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	337	290
---------------------------	-----	-----

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	870	804
--------------------------------	------------	------------

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	18 514	18 932
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	214	207
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	12 301	11 473
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	8 451	6 940

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	56 930	56 421
-----------------------------	---------------	---------------

Konsernitaseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste %	28	31
Suhteellinen velkaantuneisuus %	63	61
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista %	50	50
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	-2 417	-907
Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas	-451	-167
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	30 815	30 405
Konsernin lainat €/asukas	5 749	5 605
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	30 988	30 665
Lainat ja vastuut 31.12. euroa/asukas	5781	5653
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	519	620
Kunnan asukasmäärä	5360	5425

Vesi- ja viemärilaitos / tuloslaskelma

**KANGASNIEMEN KUNTA
TULOSLASKELMA**

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

	Vuosi 2019	Vuosi 2018
Liikevaihto	681 262,91	696 137,04
Varastojen lisäys/vähennys(-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot		
Tulot yhteensä	681 262,91	696 137,04
 Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet	-118 924,87	-116 745,04
Palvelujen ostot	-85 239,97	-75 538,92
 Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-151 539,90	-165 444,27
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-50 259,11	-48 236,57
Muut henkilösivukulut	-4 524,64	-5 922,87
Henkilöstökulut yhteensä	-206 323,65	-219 603,71
 Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-205 943,06	-201 683,05
Liiketoiminnan muut kulut	-12 349,94	-12 328,14
Menot yhteensä	-628 781,49	-625 898,86
 Liikeylijäämä(-alijäämä)		
 Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkokulut	0,00	0,00
 Ylijäämä ennen satunnaisia eriä		
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Tilikauden ylijäämä	52 481,42	70 238,18

Taseyksikön tase

KANGASNIEMEN KUNTA		VESIHUOLTOLAITOS	
VASTAAVAA	Tase		Tase
PYSYVÄT VASTAAVAT	31.12.2019		31.12.2018
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	0,00		0,00
Aineettomat hyödykkeet yht.	0,00		0,00
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	60 467,65		60 467,65
Rakennukset	0,00		0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 999 979,84		4 970 474,55
Koneet ja kalusto	10 125,97		10 125,97
Aineelliset hyödykkeet yht.	5 070 573,46		5 041 068,17
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	5 070 573,46		5 041 068,17
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	132 176,26		137 105,59
Korottomat saamiset kunnalta	89 856,49		59 444,66
Saamiset yhteensä	222 032,75		196 550,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	222 032,75		196 550,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 292 606,21		5 237 618,42
VASTATTAVAA	Tase		Tase
	31.12.2019		31.12.2018
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	4 887 346,91		4 887 346,91
Liittymismaksurahasto	0,00		0,00
Ed. tilikauden ylijäämä (alijäämä)	133 494,02		63 255,84
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	52 481,42		70 238,18
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 073 322,35		5 020 840,93
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Liittymismaksuvelat	200 288,52		194 025,14
Korottomat velat kunnalta			
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	200 288,52		194 025,14
Lyhytaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00		0,00
Ostovelat	18 995,34		22 752,35
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	18 995,34		22 752,35
Vieras pääoma yhteensä	219 283,86		216 777,49
	5 292 606,21		5 237 618,42

KANGASNIEMEN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS

	RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate		258 424	271 921
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)		52 481	70 238
Poistot ja arvonalentumiset		205 943	201 683
Rahoitustuotot ja -kulut		0	0
Satunnaiset erät		0	0
Tuloverot		0	0
Tulorahoituksen korjauserät		0	0
Investointien rahavirta			
Investointimenot		-173 497	-357 487
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta		84 927	-85 566
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset		0	0
Antolainasaamisten vähennykset		0	0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos		0	0
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		0	0
Vaihto-omaisuuden muutos		0	0
Saamisten muutos		4 929	26 121
Korottomien velkojen muutos		-89 856	59 445
Rahoituksen rahavirta		-84 927	85 566
Rahavarojen muutos			
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.		0	0
Rahavarat 1.1.		0	0

Liitetiedot

**KANGASNIEMEN KUNTA
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**

TILINPÄÄTÖS 31.12.2019

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1.Arvastus- ja jaksotusperiaatteet

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeetön merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskenta perusteeton esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Poistosuunnitelma hyväksytty kunnanvaltuustossa 4.3.2013.

2. Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutokset

ei ole tehty muutoksia

3.Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Ei muutoksia

4.Selvitys edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuudesta

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia keskenään.

5.Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei muutoksia

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia pysyviin vastaaviin sisältyviä katteita ei ole.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäiset omistuksen eliminoinnit on tehty. Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu eikä liittymismaksut ole olennaisia.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen liitteenä esitetään perusteltu selostus, jos konsernitilinpäätöksen laatimisessa ei ole noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Poikkeavat tilikaudet

Konserniyhtiöiden tilikaudet vastaavat peruskunnan tilikautta

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kangasniemen Matkakiinteistö ei ole tehnyt aineellisten ja aineettomien hyödykkeisen osalta poistoja tilinpäätöksessä 2019, joten poistoero on kirjattu konsernitilinpäätökseen. Vuokratilojen ja Kangasniemen kunnantalon aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot on tehty tytäryhtiöissä täysimääräisinä, eikä poistoeroja TP 2019 ole kirjattu.

Aikaisemmille tilikausille kertynyt poistoero konsernitaseessa kirjattu edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6	Toimintatuotot tehtävääalueittain	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
		2019	2018	2019	2018
	Ulkoiset erät				
	Kunnanhallitus (sis.sos.ja terv.palv)	24 048 896	23 351 882	483 508	548 776
	Sivistystoimi	0	0	614 700	514 069
	Tekniset palvelut	327 513	308 987	1 901 292	1 883 775
	Toimintatuotot yhteensä	24 376 409	23 660 869	2 999 500	2 946 620

7	Verotulojen erittely	2 019	2 018
		14 009 473	13 689 164
	Kunnallisvero	1 844 403	1 806 578
	Kiinteistövero	2 659 951	2 567 513
	Yhteisövero		
	Verotulot yhteensä	18 513 827	18 063 255

8	Valtionosuuksien erittely	2019	2018
		14 960 687	14 797 146
	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	3 966 576	3 822 502
	Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus		
	Järjestelmämuutoksen tasaus	-554 974	-503 847
	Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet		
	Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
	Valtionosuudet yhteensä	18 372 289	18 115 801

9	Palvelujen ostot, ulkoiset	TP-2019	TP-2018
		24 825 636	24 351 653
	Asiakaspalvelujen ostot	3 223 542	3 196 266
	Muiden palveluiden ostot		
		28 049 178	27 547 919

- 10 Valtuustoryhmille toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet**
 Ei ilmoitettavaa

11 Selvitys suunnitelmanmukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Vuoden 2012 poistoajoissa on huomioitu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 15.11.2011 antama yleisohje.

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelma hyväksytty kunnanvaltuustossa 4.3.2013.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät ovat:

Rakennukset	tasapoisto	25-40 vuotta
Kadut ja tiet	tasapoisto	20 vuotta
Muut kiinteät rakenteet	tasapoisto	10-40 vuotta
Autot ja kuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta
ATK-laitteet ja ohjelmat	tasapoisto	3 vuotta
Koneet ja kalusto	tasapoisto	3-5 vuotta

12 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Ei ole

13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Kunta 2019	Kunta 2018
Muut toimintatuotot		
Myyntivoitot	1 912	3 704
Muut toimintakulut		
Myyntitappiot	3 602	0

14 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Ei ole

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

22- OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ
24

Kuntakonsernin osuus (euroa)

	Kotipaikka	Omistus- osuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt					
Kangasniemen Vuokratalot Oy	K-niemi	100 %	199 023	4 354 315	-439 169
Ki Oy Kangasniemen Kunnantalo	K-niemi	91,96 %	4 048 606	11 391	-233 938
Ki Oy Kangasniemen Teollisuustalo	K-niemi	100 %	132 120	219 575	1
Kangasniemen Matkakiinteistö	K-niemi	60 %	735 873	3 505	-840
Kuntayhtymät					
Etelä-Savon Maakuntaliitto	Mikkeli	3,56 %	32 203	22 970	3 929
Etelä-Savon Sairaanhoidopiiri	Mikkeli	5,47 %	1 425 149	8 946 923	-220 305
Itä-Suomen päihdehuollon ky	Mäntyharju	1,10 %	16 794	528	-3 698
Vaalijalan kuntayhtymä	Pieksämäki	1,67 %	229 798	468 278	66 284
Osakkuusyhteisöt					
As Oy Tukihaka 14 huoneistoa	K-niemi	34,29 %	96 049	2 258	0
As Oy Kangasniemen Jokipelto 3 huon	K-niemi	25,54 %	58 713	704	851
Asunto-osakkeet					
		Omistus- osuus	Osakkeet kunta kpl	Osakepääoma yhteensä	Huoneisto
As Oy Kanerva	K-niemi	7,53 %	650	8634	1
As Oy Kangasniemen Mäkirinne	K-niemi	2,53 %	38	1503	1
As Oy Puulavedenkatu	K-niemi		74		1
As Oy Majalanhovi	K-niemi		570		1
As Oy Kangasniemen Kotikangas	K-niemi		2070		1
Muut osakkeet					
As Oy Ainolanhaka	K-niemi		10		
Jyvässeudun Ajoharjoittelurata Oy	Jyväskylä		4		
Kangasniemen Kaha Oy	K-niemi		10		
Nordea AB			1189		
Metsä-Serla Oy			380		
Suur-Savon Sähkö Oy			2506		
Puula Golf	K-niemi		4		
Puulan Kone Oy	K-niemi		10		
Kuntarahoitus Oy	Helsinki		5000		
KPK ICT Oy (Kuntien palvelukeskus)	Mikkeli		6024		

23	Saamisten erittely	2019		2018	
		pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
	Saamiset tytäryhteisöiltä				
	Myyntisaamiset				
	Lainasaamiset	556 976		567 976	
	Muut saamiset				
	Siirtosaamiset				
	Yhteensä	556 976		567 976	
	Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
	Myyntisaamiset				
	Lainasaamiset				
	Muut saamiset		25 138		
	Siirtosaamiset				
	Yhteensä	0	25138	0	0
	Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
	Myyntisaamiset				
	Lainasaamiset				
	Muut saamiset				
	Siirtosaamiset				
	Yhteensä				

24	Siirtosaamiset	2019	2018
	Läsäkosken kauppahintasaamiset	194 480	222 980
	Muut siirtosaamiset		
		194 480	222 980

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

24	Oman pääoman erittely	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
		2019	2018	2019	2018
	Peruspääoma 1.1.	18 417 000	18 417 900	18 417 000	18 417 900
	Lisäykset				
	Vähennykset				
	Peruspääoma 31.12.	18 417 000	18 417 900	18 417 000	18 417 900

Rahastopääomat				
Ylikurssirahasto				
Arvonkorotusrahasto				
Muut rahastot	88 955	88 955		
Rahastopääomat 31.12.	88 955	88 955		
Edellisten kausien yli/alijäämä	-947 000	-29 000	5 980 260	6 763 114
Tilikauden yli/alijäämä	-1 470 000	-878 000	-828 655	-782 854
Oma pääoma yhteensä	16 088 955	17 599 855	23 568 605	24 398 160

27 Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

(v. 2022 ja myöhemmin erääntyvät)	Kunta 2019	Kunta 2018
Nordea	0	0
Kuntarahoitus Oy	11 193 824	12 650 032
	11 193 824	12 650 032

	Konserni 2019	Konserni 2018	Kunta 2019	Kunta 2018
29 Pakollinen varaus			212 564	
Esshp, pakollinen varaus	337 455	290 226	0	0

30 Velkojen erittely

	Kunta 2019	Kunta 2018
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat, Kunnantalo	7066	8820
Velat kuntayhtymille		
Ostovelat, Vaalijalan ky	0	4 431
Ostovelat, Esshp ky	792 159	629 840

			2019	2018
31	Shekkilimiittivelka, Op-Pohjola	Ei käytössä	250 000	250 000

		2019	2018
32	Liittymismaksuvelat	200 289	194 025

33	Erittely siirtovelosta	Kunta	Kunta
		2019	2018
	Palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotus	744 279	634 488
	Korkojaksotukset	40 906	46 455
	Valtionosuusennakot	264 270	182 187
	Siirtovelat yhteensä	1 049 455	863 130

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

35	Leasing-vastuut, ilman arvonalisäveroa	Kunta	Kunta
		2019	2018
	Handelsbanken		
	joista seuraavalla tilikaudella maksettavat	0	0
	myöhemmin maksettavat		
	Danske Bank		
	joista seuraavalla tilikaudella maksettavat	4625	4 093
	myöhemmin maksettavat	1770	0
	Pohjola Pankki Oyj		
	joista seuraavalla tilikaudella maksettavat	97 688	129 061
	myöhemmin maksettavat	66 156	121 774
	Nordea		
	joista seuraavalla tilikaudella maksettavat	828	1 026
	myöhemmin maksettavat	2069	3593

36	Konserni		
	Muut kuntaa koskevat vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen		
	Muut taloudelliset vastuut		
		Kunta	Kunta
		2019	2018
	Vuokravastuut (leasing)		
	Arvonlisäveron palautusvastuu	2 546 206	2 882 106

35-	Vastuusitoumukset		
39	Kunnan omasta velasta	2019	2018
	Kiinnitykset		
	Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
	Kangasniemen Vuokratalot		
	Jäljellä oleva pääoma	3 837 024	4 108 985
	Muiden puolesta annetut takaukset		
	Kangasniemen Vanhustentalosäätiö	676 821	706 753
	Itäkankaan vesiosuuskunta	180 000	211 779
	Ki Oy Myrskytalo	372 824	390 810
	Harvel Kiinteistöt Oy	400 000	400 000
	Jäljellä oleva pääoma	1 629 645	1 709 341
	Takaukset yhteensä		
	Jäljellä oleva pääoma	5 466 669	5 818 326

Vakuudet, konserni		
	2 019	2018
Vakuudet ja takaukset	5 466 669	5 818 326

40		2019	2018
	Kuntien osuus kuntien takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	32 822 646	31 678 834
	kattamattomista takausvastuista	0	0
	Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	21 595	20 352

47 Muut taloudelliset vastuut**Koronvaihtosopimus****Nordea Pankki Suomi Oyj, sopimus nro 955189/1193840 / 20.10.2010****Nimellispääoma****2 500 000 euroa**

Sopimuksen alk.pvm

20.10.2010

Sopimuksen päättymispvm

20.10.2020 sovellettu seuraava

Nordea Pankki Suomi Oyj maksaa Kangasniemen kunnalle:

Vaihtuva korko

EUR EURIBOR 1 kuukausi

Korko ensimmäiselle korkojaksolle

-0,455 % p.a.

Kangasniemen kunta maksaa Nordea Pankki Suomi Oyj:lle

Vaihtuva korko

EUR EURIBOR 6 kuukauden mukaan

Marginaali

-0,15% p.a.

Korko ensimmäiselle korkojaksolle

-0,232 % p.a.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT**42 Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

	Kunta	Kunta
	2019	2018
Vakinaiset	148	139
Määräaikaiset	22	31
Työllistetyt+oppisopimus	6	7
Henkilöstö yhteensä	176	177

43 Henkilöstökulut

	2019	2018
Käyttötalous		
Palkat ja palkkiot	6 286 561	5 975 288
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 752 416	1 702 634
Muut henkilösivukulut	173 972	248 256
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-45 473	-54 219
Käyttötalouden henkilöstömenot yhteensä	8 167 476	7 871 959
Aktivoitu käyttöomaisuuteen		
Investointien henkilöstömenot yhteensä	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	8 167 476	7 871 959

44	Luottamustoimipalkkioista maksetut verot puolueittain	2019	2018
	Keskustan Kangasniemen kunnallisjärjestö	2 586	2 267
	Kansallinen Kokoomus	337	210
	Perussuomalaiset ry Kangasniemen osasto	0	41
	Mikkelin Seudun Vihreät	810	900
	Yhteensä	3 733	3 418

45	Tilintarkastajan palkkiot	2019	2018
	Tarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
	Tilintarkastuspalkkiot	10 194	12 527
	Muut palkkiot	0	0

46 Kunnan ja sen intressitahojen väliset liiketoimet

Kunnanjohtajasopimus

Kunnanjohtajan kanssa on 20.12.2017 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kk:n palkkaa vastaavan suuruudesta korvauksesta

Käyttöomaisuus

KANGASNIEMEN KUNTA

KÄYTTÖOMAISUUS V.2019

KÄYTTÖOMAISUUS v. 2019

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet							Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pikävaik. menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Arvo- ja taide-esineet	Keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	42 789,41	36 586,56	79 375,97	4 166 103,44	20 107 160,33	10 781 501,99	243 350,26	140 029,83	0,00	35 438 145,85
Lisäykset tilikauden aikana	74 111,66		74 111,66	341,00	296 645,62	465 301,47	91 563,70		202 022,95	1 055 874,74
Rahoitusosuudet tilikaudella									-6 000,00	-6 000,00
Vähennykset tilikauden aikana				-12 708,73						-12 708,73
Siirrot erien välillä					71 915,50				-71 915,50	
Tilikauden poisto	-48 769,14		-48 769,14		-743 415,19	-727 798,63	-152 345,71		-18,52	-1 623 578,05
Arvonlennukset ja niiden palautukset										
Poistamaton hankintameno 31.12.	68 131,93	36 586,56	104 718,49	4 153 735,71	19 732 306,26	10 519 004,83	182 568,25	140 029,83	124 088,93	34 851 733,81
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	68 131,93	36 586,56	104 718,49	4 153 735,71	19 732 306,26	10 519 004,83	182 568,25	140 029,83	124 088,93	34 851 733,81
Olennaiset lisäpoistot										
Erittely olennaisista lisäpoistoista										

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
	Tytäryhteisö-osakkeet	Kuntayhtymä-osuudet	Osakkuus-yhteisöosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytär-yhteisöiltä	Muut lainasaamiset	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 941 429,51	1 709 353,77	81 024,53	337 574,50	8 069 382,31	567 976,10	700 126,65	8 530,50	1 276 633,25
Lisäykset			3 581,75	27 200,00	30 781,75				
Vähennykset						-11 000,00	-104 166,67		-115 166,67
Siirrot erien välillä									
Hankintameno 31.12.	5 941 429,51	1 709 353,77	84 606,28	364 774,50	8 100 164,06	556 976,10	595 959,98	8 530,50	1 161 466,58
Arvonlennukset									
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 941 429,51	1 709 353,77	84 606,28	364 774,50	8 100 164,06	556 976,10	595 959,98	8 530,50	1 161 466,58

Arvonlisäveron palautusvastuu

TILINPÄÄTÖS 31.12.2019

	Arvonlisä- verot	Oman käytön veron peruste	Oman käytön ALV	ALV-vastuu 2019	ALV- vastuu 2018
v.2010 valmistuneet					
Palvelutalojen A ja B paloilm.- ja sprinklerijärj. rak.	10718,25			0,00	1071,83
LM-hallin ilmanvaihtojärjestelmä ja automaatio	7899,26			0,00	789,93
Vanhainkodin keittiön kosteusvauriot, tilojen muutos- työt, viemäröinti, ilmanvaihto, kaukolämmön säätlolait.	15393,89			0,00	1539,39
Terveyskeskuksen kaukolämmön säätölaitteisto	1074,24			0,00	107,42
Hokan koulun asunnon kylpyhuone- ja saunarem.	686,55			0,00	68,66
Kankaisten koulun liikuntasalin kunnostus, kattokaivot, keskuskeittiön lattia, kaukolämmön säätlolaitteisto	12786,48			0,00	1278,65
Lukion ikkunat	5320,22			0,00	532,02
Beckerin koulun kaukolämmön säätölaitteisto	681,03			0,00	68,10
v.2011 valmistuneet					
Vanhainkodin kattoturvalaitteet, viemäröinti	7097,11			709,71	1419,42
Terveyskeskuksen vesikate, remontti	15981,01			1598,10	3196,20
Päiväkodin aidat ja portit, lämmitysjärjestelmä	2684,12			268,41	536,82
Beckerin koulun luokkien äänieristys	2151,78			215,18	430,36
Kankaisten koulun homeremontti	23883,01			2388,30	4776,60
10 % Vuojalahden koulun vesihuolto, autolämmitys	1000,24			100,02	200,05
Koittilan koulun vesihuolto, autolämmitys	3467,15			346,72	693,43
Äkryn koulun vesihuolto, autolämmitys	633,30			63,33	126,66
Tehomet-hallin yritystilojen kunnostus	88302,25			8830,23	17660,45
Kartano-hallin yritystilojen kunnostus	29719,62			2971,96	5943,92
v. 2012 valmistuneet					
Palvelutalot A ja B, lämmitysjärjestelmä	4265,15			853,03	1279,55
Beckerin koulu, kellarikerroksen saneeraus	1673,69			334,74	502,11
Koittilan koulu, puutyöluokan saneeraus	1419,32			283,86	425,80
20 % Vuojalahden koulu, ilmanvaihtosaneeraus	28214,58			5642,92	8464,37
Tehomet -halli, yritystilojen kunnostus	1500,73			300,15	450,22
LM -halli, vesikatteen peruskorj. Teoll.tien puol. osa	3696,56			739,31	1108,97
Kartano -halli, myymälän remontti	25598,37			5119,67	7679,51

v. 2013 valmistuneet

	Vanhainkoti, saneeraus, lisälämmöneristys	4060,09	1218,03	1624,04
	Beckerin koulu, saneeraus	238259,31	71477,79	95303,72
	Terveyskeskus, saneeraus	3568,80	1070,64	1427,52
30 %	Äkryn koulu, jätevesijärjestelmä	1935,48	580,64	774,19
	LM-halli, saneeraus	4432,93	1329,88	1773,17
	Tehomet- halli, kangasnosto-ovet	14013,60	4204,08	5605,44

v. 2014 valmistuneet

	Vuojalahden koulu, ilmanvaihtokone	8101,50	3240,60	4050,75
	Palvelutalot A ja B, kattosaneeraus	3289,44	1315,78	1644,72
40 %	Paloasema, korjaus-/muutostyöt (homek./ensivastetilat)	4433,75	1773,50	2216,88
	LM -halli, saneeraus	3723,89	1489,56	1861,95
	Tehomet -halli, kangasnosto-ovet	2720,39	1088,16	1360,20

v. 2015 valmistuneet

	Koittilan koulu, vesikaton maalaus	1872,00	936,00	1123,20
	Beckerin koulu, kattovesijärjestelmien saneeraus	2581,20	1290,60	1548,72
	Lukio, vesikaton maalaus	3071,28	1535,64	1842,77
50 %	LM-halli, saneeraus	10941,34	5470,67	6564,80
	Vanhainkoti, saneeraus	213778,92	106889,46	128267,35
	Uusi kehitysvammaisten toimintakeskus	183317,44	91658,72	109990,46
	Terveyskeskus, saneeraus	181068,11	90534,06	108640,87

v. 2016 valmistuneet

	Koittilan koulu, julkisivujen saneeraus	9178,46	5507,08	6424,92
	Otto Mannisen koulu, jätevesijärjestelmä	562,10	337,26	393,47
	Lukio, luokkien saneeraus	8356,84	5014,10	5849,79
	Yritystilojen kunnostus, LM-halli	3044,91	1826,95	2131,44
60 %	Yritystilojen kunnostus, Kiviniemi	2669,00	1601,40	1868,30
	LM-halli, saneeraus	15780,75	9468,45	11046,53
	Kiinteistöjen automaation saneeraus, Kalliola	1168,80	701,28	818,16
	Kiinteistöjen automaation saneeraus, LM-halli	2366,40	1419,84	1656,48
	Kiinteistöjen automaation saneeraus, urheilukeskus	1128,00	676,80	789,60

v.2017 valmistuneet

	Koittilan koulu, rakennetiivistykset	1710,79	1197,55	1368,63
70 %	Kankainen, uusi koulu	2343009,87	1640106,91	1874407,90
	Uusi kirjasto	452551,61	316786,13	362041,29
	Yritystilojen kunnostus, LM-halli	1017,12	711,98	813,70

v.2018 valmistuneet

	Koittilan koulu, julkisivusaneeraus	4207,20	3365,76	3786,48
80 %	Beckerin koulu, vesikatteen saneeraus	13897,29	11117,83	12507,56
	Beckerin koulu, sisäänkäyntisaneeraus	1108,01	886,41	997,21
	Beckerin koulu, inva-varustelu	786,18	628,94	707,56
	Kalliolan koulu, kattosaneeraus	35909,44	28727,55	32318,50
	Yritystilojen kunnostus, Tehomet II-halli	1960,11	1568,09	1764,10
	Yritystilojen kunnostus, LM-halli	1443,88	1155,10	1299,49
	Päiväkoti, vesikate- ja sadevesisaneeraus	25716,22	20572,98	23144,60

v.2019 valmistuneet

	Koittilan koulu, ikkunat	6029,03	5426,13
90 %	Beckerin koulu, vesikatteen saneeraus	17259,72	15533,75
	Terveyskeskus, paloilmoin ja sprinklaus	26185,88	23567,29
	Yritystilojen kunnostus, LM-halli/Hankkija	759,12	683,21
	Yritystilojen kunnostus, Rantatori, ravintolarakennus	1759,64	1583,68
	Kalliolan päiväkot, sisäpintasaneeraus	940,39	846,35
	Museo, vesikatesaneeraus	21046,88	18942,19
	Niirasen päiväkot	6524,32	5871,89
	Jäähalli, nosto-oven saneeraus	1014,11	912,70
	Jäähalli, juoksusuoran saneeraus	1768,24	1591,42

Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12., Kangasniemen kunta

TILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintakate kertoo jaksotettujen toimintatuottojen ja –kulujen erotuksen, joka on katettava verorahoituksella ja valtionosuuksilla.

Vuosikate kuvaa kokonaisrahoituksen riittävyyttä. Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin.

Rahoituslaskelman tunnusluvut mittaavat maksuvalmiutta ja kassavarojen riittävyyttä

Investointien tulo-rahoitus = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$. Lainanhoitokate kertoo tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman velvoitteiden hoitoon. Lainanhoitokyvyn katsotaan olevan hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Kassan riittävyys 31.12.2019 = $365 \cdot \text{rahavarat} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, % = $100 \cdot (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$.

50 %:n tai, sitä alemmaa omavaraisuusastetta on pidettävä jo heikkona ja se merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Tunnusluku kertoo kunnan vakavaraisuudesta, alijäämän sietokyvystä ja kyvystä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \cdot (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$. Mitä pienempi suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisin maksusta tulo-rahoituksella.

Lainakantaan lasketaan koko vieraan pääoman määrä vähennettyinä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Toiminnan ja investointien rahavirta, tulo-rahoitus

kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin eli kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja.

Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitoKirjoista ja tositteiden lajeista

Tilinpäätös

Tasekirja sidottuna kirjana

ATK-tulosteina: Päivä- ja pääkirjat, tuloslaskelma ja tase, osto- ja myyntireskontra, palkkakirjanpito, käyttöomaisuuskirjanpito ja lainakirjanpito

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tositelajit ja säilyttämistapa	säilytys paperitositteina
Taloushallinto	002-009, 201
Palkat	370-399
Ostoreskontra	101
Myyntireskontra	151, 221
Rondoreskontra	450
Muut välitiedostot	501
Laskutukset	612-690

Allekirjoitukset ja merkinnät

KANGASNIEMEN KUNNANHALLITUS

Tapani Nykänen
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Arja-Liisa Kuparinen
varajäsen

Maisa Juntunen
varajäsen

Rauni Pietarinen

Marjaana Sävilammi

Markku Kuusjärvi

Tuomo Janhunen
varajäsen

Risto Nylund
kunnanjohtaja

Kangasniemellä 6/7 2020

TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kangasniemellä 14/5 2020

BDO Audiator Oy

Aki Rusanen
tilintarkastaja, JHTT, HTM